ԱՊՕՆԷ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Մէջիտիյէ 20 դուրուշտան

ՍԹԱՄՊՈԼ ԻԶԻՆ

Պիր սէնէլիք . . . . . 180 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 90 »
Իւչ այլըգ . . . . . 50 »

ՎԻԼԱՅԱԹ ԻԶԻՆ

Բօսթա իլէ իրսալ օլունճաղլար իչիւն

Պիր սէնէլիք . . . . . 220 ղրշ.
Ալթը այլըգ . . . . . 110 »

30 Բարա

ԹԷՐՃԻՄԱՆԸ ԷՖԷՄԵՐ

ՄԻՎԱՏՏԸ ԲՕԼԻՍԻԳԻՆԻՆ ԻԼՄԻՆԷ ՎԷ ՄԻԼԻՆԷ ՎԷ ՍԱՒՐԷՆԻՆ ՃԱՄԻ ԵՒ ԵՎՄԻ ԶԱԶԷՊԱ ՏԷՐ

ԻԼԱՆԱԹ ԳԻՆԱԹԼԱՐԸ

Պէհէր սաթրը իչիւն

1 վէ 2 վէ ճիւնէի սահիֆէյէ 5 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . 2 »

ԻՄԹԱՒ. Պանդա, Շերքէթ վէ ումուրու սարրաֆիյէյէ այիտ.

2 վէ ճիւնէիւ սահիֆէլէրէ . 6 ղրշ.
Գիւնէիւ սահիֆէյէ . . . . 4 »

Զէյատէ միւտտէթ իչիւն իլանաթա այրը բազարլըգ օլուր։

Մէվատտը նաֆիյայա տայիր պէնտլէր մէճճանէն գապուլ օլունճաղ վէ տէրճ օլունմայան էվրագ իստէ օլունմայաճաղ։

30 Բարա

Իտարէխանէսի վէ մաթպասսը, Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ էսկի Պապը Զապթիյէ սոգաղը քէօշէսինտէ նումէրօ 8 տէ տիր։ — Ղազէթանըն ումուրու իտարէ վէ թահրիրիյէսինէ այիտ քեաֆիֆէյի մէվատտո հագգընտա, Միւտիրի ղազէթա Տիգրան Ճիվէլէկեանա միւրաճաաթ օլունճաղը կիպի, քեաֆիֆէյի մէքէաթիպին տախի անըն նամրնա կէօնտէրիլմէսի իգթիզա էտէր։

ԱՍԻԹԱՆԷ 23 ՓԵՏՐՈՒԱՐ

ԿԻՒՆԼԻՒՔ ՀԱՎԱՏԻՍ

Մօրթիլ Բօռ կազէթասընին Պերլին մուխպիրի՝ փետրուար 27թ. բրիսիյէ մէզքիւր կազէթայա յէօյլէ եազըյօր։

«Պու կիւն բըլնս Բաֆիվիլէ, ըՍ թանպօլտա իգամէթինի ճումա կիւնիւնէ գատար թէէիր իթմէսի իչիւն եվմիրը մախսուսէ կէօնտէրիլմիշ տիր։ Զանն օլունտուղընա կէօրէ, բրէնսրաֆիվիլ՝ մէմուրիյէթը մախսուսէսինէ պիր սուրէթը միւշքիլաթ վէրէճէք թաւիմաթը միւհիմմէ ախզ իթմիշ տիր»։

—

Եէմէնտէ նէշր օլընան Սընոա նամ կազէթանըն պէյանընա կէօրէ, Ասիրտէ Ալի նամընտա պիր չախս՝ պաշընա 4—5 պին քիշի թօգալյարագ Շամէ նամ մէվգիյէ հիճիւմ իթտիյինտէն, իւզէրլէրինէ սէվգ օլընան 800 գատար ասքէր իլէ ագշամա գատար չէտիտ պիր մահարեպէ վուգու պուլուպ, ասիլէրտէն 200 նէֆէրի թէլէֆ վէ պիր խայրըսը մէճրուհ օլուպ, ասքէրտէն իքի մագթուլ իլէ 10 մէճրուհ վուգու պուլմուշ տըր։ Ասիլէր բէրիչան վէ մէրգում Ալի չարգ թարաֆընա ֆիրար իթմիշ օլըրընտան, թաագիպի իչիւն պիր մէգտար ասքէր սէվգ օլընմըշ տըր։

—

Սթամպօլտան Ոնոնոպրա եազըլարընա կէօրէ, Պուլկարիսթանտա գարբլշԳՒԳՒլար զոհուրի միհեթէմիլ օլտուղընտան, Պալգանլարա ասաքիրի Օսմանիյէ վագ օլունմասը իչիւն վիքէյա թարաֆընտան զաթը Շահանէյէ պիր թասավվուր արզ օլունմուշ տըր։

—

Գաբատան Սէլգինին գաթլինտէ մէսխալէրի օլան Արնաւուտ չօպանլարընը թահգրգաթը էվվելիէսի իճրա վէ շահիտլէրին կէրէք լէհ վէ կէրէք ալէյհտէ օլան իֆատէլէրի իճմալ օլունարագ, հէեթը իթհամիյէյէ կէօնտէրիմիշ օլմազլա, մուհիպինճէ իթհամամէ թանզիմ օլունանճաղ տըր։

—

Ֆրանսանընը Տէրսաատէթ սէֆիրի Մ. Թիսօ՝ պիր իքի կիւնէ գատար Ֆրանսայա ագիմէթ իտէճէկի ճիհէթլէ, էվվէլքի կիւն սաաթ 9 ռատտէլէրինտէ հուզուրը Շահանէյէ գապուլ օլունուպ, ֆագաթ վէտանամէլէրինի խալէֆի պուլունան Մարքի տը Նոայլ պուրայա մուվասէլէթինտէ պիրիքտէ կէթիրէրէք զաթը Շահանէյէ տէ թագտիմ իտէճէք իմիշ։

—

Ինկիլթերրա գրալիցասընա վուգու պուլան սուի գաստատան տօլայը զաթը Շահանէյին ապա թէլէկրաֆ գրալիցայի միւշարիէյհայա պիր թէպրիքնամէտէն տօլայը զաթը հազրէթը Շէհրիյարիէ պէտանը թէշէքքիւր իթմիշ տիր։

—

Վիէննատա տէվէրան իտէն պիր շայիայա կէօրէ, իմբէրաթօր Ֆրանսուա Ժօզէֆ հազարաթընա խաթթը տէսթիրլէ մուհարրեր մէքթուպլար կէօնտէրիպ, Ալէմանիա իլէ Աւսթրիա հագգընտա նիյաթը միւսալէմէթքէարանէտէ պուլունմըշտըրընը գաթիէն պէտան իտէճէք իմիշ։

—

Պօսնանընն պաղը ճիհէթլէրինտէ տախի իսթիլալ զուհուր իթմիշվէ Պօսնանընն շըմալ ճիհէթլէրինտէ պուլունան սոիլերին Սըրպիսթան հուտուտընտա պուլունան պաղը քէշլիւլեր իլէ իլթիհագ իթմէք էֆքէարը՝ օրալարտա պուլունան Ավսթրիա ասքէրինին մուգավէմէթի լէ պաշա չըգամամըշ տըր։

—

Պապը Ալի իլէ Բուսէլիի Շարգի պէյինտէ ախիրէն վուգուս կէլէն միւնազասյա խիթամ վէրիլմիշ կիպի կէօրիւնիյօր։ Վիլայէթը մէզքիւրտէն հիճրէթ իտէն իսլամլարընը էմլաքընա տաիր օլան գանուն շիմտիլիք իճրասընը պրագրլաճագ տըր։ Անէգօ բաշա՝ Խէպտիլը հավա զըմիրնա Էվրօպայա կիթմէք իզրէ եազընտա Տէրսաատէթ կէլէճէք տիր։

—

Բուսուսը Սիթթէ միւտիրի Մ. Լանկ էվվէլքի կիւն Տէրսաատէթ վիւրուտ իթտիկի կիպի, Տէրսաատէթտ միճէտտէն թէշէքքիլ իտէճէք օլան տաիլէր մէճլիսինտէ Անէմանլար թարաֆընտան վէքիլ թաեին օլունմուշ օլան Մ. Բրիմքէր տախի շէհրիմիզ մուվասէլէթ իլէմիշ տիր։ Բ.զդիլիք ինկիլիզ վէ Ֆրանսըզ տաինէրի թարաֆընտան վէքիլ թաեին օլունան Մ. Վէնսան իլէ Մ. Օպարէ իլա Ֆրանսըզ բօսթասը.լա, վէ Ավսթրիա ասհապը թահվիլաթը թարաֆընան թաեին իտիլէն Մ. Զվայտենէք տէ պու հաֆթա ըՍ թամպօլա վիւրուտ իտէճէքլէր տիր։ Թէէմինէն պէճան օլունը.ղընա կէօրէ, եէնի մէճլիսի իտա.ռէնին ըրիասէթի իլա սէնէ իչիւն Ֆրանսըզ տաինէր վէքիլի Մ. Օ.պարէնէ թէվֆի օլունանճաղ տըր։

—

Եունանիսթանընն թէվֆի արազի իթտիկի իչիւն կէչէն ճումա էրթէսի կիւնիւ Լոնտրատաքիեունան գօմիթէսի թարաֆընտան չէհ.ըր մէզքիւրտ պէյիւք պիր զիյաֆէթ քէշիտ օլունմուշ տըր։ Զիյաֆէթը մէզքիւրտէ պիր չօգ ինկիլիզ վիւքէլասը իլէ լօրտյար վէ մէպուսան հազրը պուլունմուշլար տըր։

—

Սընոպրա կազէթասընընն Իսքէնտերիյէ մուխպիրի՝ կէչէն բազար երթէսի կիւնիւ աթիտէքի թէլէկրաֆը քէշիտ իթմիշ տիր։

«Մէվլուդէն ալտրընմ մալիումաթա կէօրէ, հէյէթը նուզզար՝ էսարէթին պագասընը Մըսրը է. հալիսինին բէֆահ ու սաաատէթինէ միզթազի նաղարընա պագմագտա, պու էսիր ախր ու իթասընընն ֆէխս ու իյղասը իչիւն ախիրէն թային օլունան մէմուրիյնին ազինի արզու իլէմէքտէ տիր»։

—

Սուտանտան ալտրընը մուճիպը խօշնուտի խապերլէր իզէրինէ Մըսրը հէյէթը նուզզարը՝ փետրուար 26 տա ագտ իթտիկի պիր իճթիմատա, էվվէլքի հէյէթը նուզզարընն Սուտան վիլայէթինէ թախսիս իթտիկի 2.800 Մըսրը ասքէրինին իրսալընտան սարքը նազար իթմիշ տիր։ Թէտպիրը մէզքիւրընն նէթիճէսի օլարագ, օրտունընն պիւտճէսի խայրճէ թէնզիլ օլունանճաղ տըր։

ՏԱԽԻԼԻՃԷ

Լիման իտարէյի պէհիյէսի բէիսի Տիլավէր բաշա հազրէթլէրինին ալտրընը մալիումաթա կէօրէ, Գարատէնիզ իչիւն 120 թօնէլաթօ տինամիթի համիլ պիր Եունան եէլքէն կէմիսի յու սօն կիւնլէրտէ Շերատան հարէքէթ իտէրէք, պու կիւնլէրտէ Զանագ գալէսինէ վիւրուտ իթմիշ օլմազլա, պունու կէօզէթլէմէք իչիւն պիր քիչիք Օսմանը պէյրաք վաբորը մէզքիւր սէֆինէ իլէ պէրապէր կէչէն ճումա իրթէսի կիւնիւ Սթամպօլա մուվասէլէթ իթմիշ տիր։ Մէզքիւր Եունան սէֆինէսի Պոզազ իչինտէ տէմիր աթմըշ իսէ տէ, լիման բէհիսի՝ տէրճալ հարէքէթ իթմէսինի, վէ իթմէտիկի հալտէ սէֆինէսի մուայէնէ օլունանճաղընը մէզքիւր Եունան կէմիսինին գաբատանընա պէյան իթմիշ տիր։ Գաբատանը մէրգում՝ միւխթէլիֆ սէպէպլէրլէ պու պապտէ իթիրազ իթտիրքտէն սօնրա Ֆիհայէթ վագթ կէչիրմէքսիզին Գարա տէնիզէ հարէքէթ իտէճէկինի խապէր վէրմիշ տիր։ Թալիա նամ պէյրիք վաբորը՝ սիւն սապահ հալա մէզքիւր Եունան սէֆինէսինի կէօզէթլէմէքտէ իտի։

—Իչթիտիկմիզէ կէօրէ, Մ. Օթթօ Տէնկլէր իլէ պէրապէր Իհսան տէրէ վէ Տօմուզ տէրէ սուլարընն սահիպը իմիթիյազը պուլունան Մ. Տիտիէ՝ մէզքիւր տէրէլէրին չիմտիքի հալի հագգընտա, մէնսուպ օլտուղու չիրքէթ աղալարընա պիրթաֆսիլ իկպահաթ վէրմէք իւզրէ Բարիզէ ազիմէթ իթմիշ տիր։ (ՍԹամպոլ)

—Տիւնքի Գաուլէնին պէճանընա կէօրէ, Ֆրունճուլար ունուն չիմտիքի ֆիյաթընճա եէնի օգգա իլէ էքմէլին օգգասընը 55 բարայա սաթա պիրիր օլտուգյարընը, վէ ֆագաթ Շէհր էմանէթի մարատան իթիպարէն պէհէր ուն չուվալը պաշընա 20 ղրշ. վէրիլի ալտաղը ճիհէթլէ, օգգա պաշընա 5 բարա զամանլյա 60 բարայա սաթմահա մէճբուր օլաճագլարընը պէճան իթմիշլէր իմիշ։

—Եունան հուտուտա գօմանտանը օրուպ ախիրէն Պաղատատ գօմանտանլըղընա նասպ օլունան Հիճազէթ բաշա հազրէթլէրինին Հալէպ մուվասէլէթ իթտիկինի չէհրը մէզքիւրտէն վարիտ օլան պիր թէլէկրաֆ խապէր վէրիյօր։

—Մէարիֆ նազրը Ալի Ֆուատ պէյ էֆ. հազրէթլէրի՝ իւտէպատան միւրէքքէպ պիր «Ընճիմէնը տանիյ» թէշքիլ իթմէք թէշէպիսինտէ իմիշ։

—Մաթպուաթ միւֆէթթիշի վաբօրտու էֆ. պիր Բում քիթապը տիւքքեանընտան 200գատար մուղիրը քիթապ պուլարագ միսատէրէ իթմիշ տիր։

Մէզքիւր քիթապլար պիր գաչ սենէ ագտէմ խարճիյէ նէզարէթի թարաֆընտան միսատէրէ օլունմուշ իսէ տէ, նասլուա օտաճրլարընը էլինէ կէչէրէք քիթապճրլարա ֆիրատ իտիրմիշ օլտուղունու թէրճէմանը Հէրէֆ ըիվայէթ իտիեօր։

—Հիւսնիւ նամընտա պիր չախս Ըրկաթ բազարընտա պիր ճամիյէ կիտէրէք պիր հօճանընն 30 օգգա եունունու չալմըշ իսէ տէ, մուախիսէրէն տերատէսթ օլունմըշտը։

—Պու կէճէ սապահա գարշը Պէյօղլունտա Պէյիք—Բարմագ գարու սօգաղընտա պիր խանէեէ խըրսըզ կիրմիշ իսէ տէ, խանէ սահիպի տույարագ, սարիգը մէրգումը պաճաղընտան ըէվօլվէր իլէ եարալմըշ։ Վէ պու սապահ մէճրուհ խըրսըզ թէճկէրէ իլէգալթա սէրայընա կէօթիւրիլմիշ տիր։

—Լիսիրնէ վիլաեէթինտէ Մէրֆէթէ գազասընտա թէլէկրաֆ մէրքէզի քիչատ օլունմըշ տըր։

—Եանեատա Գօնիցա նամ մահալճիվարընտա ասաքիրի Օսմանիէ իլէ 20 նէֆէրտէն միւրէքքէպ պիր հայտուտ պէօլիյիւ պէյնինտէ չէտիտ պիր մուհարեպէ վուգու պուլուպ, հայտուտարտան իքիսի գաթլ վէ պիր գաչը ճէրհ իտիլմիշ տիր։

—Ինկլանիքտէն ալընան մէվսուգ խապէրլէրէ կէօրէ, վիլայէթը մէզքիւրէտ հայտուտալրգ ազալմըշ։ Չէյլէ քի պիր չօգ հայտուտ չէթէլերի թարումար իտիլմիշ վէ վիլայէթը մէզքիւրէնին ճէնուպ թարաֆլարընտա պուլունան հայտուտ չէթէլերի տախի տաղրտալմըշ տըր։ Մէչհուր Նիգօնընն չէթէսի մաղլուպ օլուպ, ասաքիր իլէ թուրթուշտուղու պիր գավկատա 4 քիչի մագթուլ պրագարագ ֆիրար իթմիշ իսէ տէ, ասաքիրը մէրգումէ՝ մէզքիւր հայտուտ չէթէսինի պիւսպիւթիւն մահվ իթմէք նիյէթիյլէ թաագիպ ու թահարի իտէեօրլար։

—Ախիրէն Եունանա թէրք օլունան Լարիսա (Եէնի շէհիր) պէյէ. ախէսի բէիսի Հիւսէյին պէյին գաթլի՝ Աթինատա բէք զիյատէ մուճիպը թէէսսիւր օլմուշ տըր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

Ամ.ոս Հ.ա.

(Պա.ռ ոպոտ կէլէն թէլէկրաֆլար)

Պէլկրատ 6 մարտ

Պու կիւն Սգուրչինա մէճլիսինին միւթէթֆիդէն վերտիյի պիր գարարմուճիպինճէ Սըրպիսթան էմլաքինի գրալըզա թահվիլ օլունմուշ, վէ բրէնս՝ Պիրինճի Միլան նամը իլէ գրալ իլան իտիլմիշ տիր։

Պու խուսուս պիր թահրիրաթը ումումիյէ իլէ տուէլը էճնէպիյէէ պիլտիրիլճէք տիր։

Պուգրէշ 6 մարտ

Հիւքիմէթ՝ օրտու իչիւն եշտա միւպարատ իթմէք իւզրէ մէճլիսը մէպուսանտան 4 միլիոնլուգ պիր թախսիսաթ թալեպ իթմիշ տիր։

Լօնտրա 6 մարտ

Մ. Պրատլօնը եէմին իթմէ.ինի մէն իթմէյէ տաիր օլարագ Սըր Նորթգրէթը իֆատէի տապգգասը.նը միւէյիտ օլան պիր թէքլիֆի հագգընտա Մ. Կլատսթօն մուխթալիֆ բէյ պէյան իթմիշ իսէ տէ, Մէճլիսը մէպուսան թէքլիֆի մէզքիրը գաբուլ իթմիշ տիր։

Լօրտլար մէճլիսի՝ ախիրէն վուգու պուլան սուի գաստատան սաղ սէլիմ գուրթուլըզը իչիւն գրալիցայը թէպրիք իթմէք իւզրէ պիր թէչէքքիւրնամէ գարարլաշըրմըշ տըր։

Լօնտրա 6 մարտ

Տեյլ Նիւ-ըրն Պէրլինտէն ալրպ նէշր իթտիկի պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, ժէնէրալ Սգօպէլէֆ՝ Մինսք տաիրէի ասքէրիյէի պաշ գօմանտանլըղընտան իսթիֆա իտէճէք, վէ տիկէր պիր մէմուրիյէթ նասպ օլունանճաղ տըր։

Իսքէնտերիյէտէն Սընոպրա քէշիտ օլունան պիր թէլէկրաֆա կէօրէ, հիւքիմէթ Սիւէյիշ գանալրընն իբի պաշընտա խսիհքեամ եարամաղ իւզրէ իճրաի քէշֆիյատա գարար վէրմիշ իմիշ։

Տեյլ թէլէկրաֆ կազէթասը՝ Մըսրա Սրանիա ասքէրի կէօնտէրիլմէսինէ տաիր թայրընը իթտիկի թէքլիֆի մուախէզէ իտէյօր։

ԱԶԳԱՅԻՆ

Կէչէն բազար կիւնիւ խարճիյէ միսիթէչրը Ամերիֆէթիս Տատեան Յարութիւն էֆէնտի հազրէթլէրինին մախտումը վէ խարճիյէ թէլէկրաֆ միւտիրի մուավինի Տատեան Տիրան պէյին՝ Լամիսէթ սանտրը էմինի իզզէթլու փափազեան Յովհաննէս էֆէնտինին քերիմէսի Օրիորդ Տիրուհիցա իլէ նամզէտլիկի գարարլաշմըրըմըշ օլմազլա, իչպու բասիմտէ հազրը պուլունան պաղը զէվմաթը միւթէպերէ՝ միչարիէյհիմա իբի խանէտան միլանընտա չու սրհրիեէթ վէ գարապէրը ճէտիտէյի թէպրիք իթտիքլէրի կիպի, Լուսինեան Գեր. Տ. Խորէն Սրբազան տախի պունա միւնասիպ պիր մէգալէի պինաղիրէ խրատը լա պիլէիւմէ հուզզարընն մէսուրիեէթը ազիմէսինի մուճիպ օլմուշ օլտուղընը մասէմմունիեէ իչիմիշիղ տիր։

Տատեան Տիրան պէյին՝ էվսաֆը համիտէ սահիպի օլուպ, թէրպիյէի միւքէմմէլէ ախզ իթմիշ պիր նէվճիվան օլտուղը, վէ պու սաեէտէ պուլունընը մէմուրիեէթը պիյասիեէտէ տահա զիյատէ թէրազգի իտէճէկինէ չիւգէ պուլունմասընը կիպի, զէվճիյէթէ ինթիքամ իլէտիկի Օրիորդ Տիրուհինին տախի թահսիլի իւլում վէ թերպիեէ իթմիշ վէ ֆազիլէթը քեամիլէ սահիպէսի պուլունմուշ օլան պիր տուխթէրը միւհիթերէմ օլտուղընտան, պու իքի զաթը իչպու նամզէտլիկինի պիր տախի ալենէն պիթթէպերիք, հագգընտա բիֆահ վէ սաատէթ թամամէ թէմէնիի իստերիզ։

—

Տիւնքի կիւն Բաթրիգ վէքիլի Գեր. Տ. Գէորգ Ծ. վ. Ռուսճուգլեան՝ Գաբու քէհեասը Ֆրէնկեան Աբրահամ էֆ. իլէ պէրապէր Պապը Ալիյէ կիթմիշ, վէ Կիլիկիա կաթողիկոսլըղը մէսէլէսի իւզրէրինէ պէյլիքճի նիեազի պէյ իլէ միւզաքէրէ իթտիկի իչիտիլմիշ տիր։

—

Օգուեանլարբմզըն տերխաթը իտէճէքլէրի վէճհէլ, Միւսլիմ վէ ղալրը Միւսլիմ էֆքարտն վէլատէթ, իղտիվաճ վէ վէֆաթլարը հագգընտա իճրասը լազմ կէլէն տին վէ ատաթքն իճրասընտան էվվէլ, պունա մէմուր օլան իմամ վէբաբազ վէ խախամարընն մէնսուպ օլտուգլարը պէյէտիյէ տաիրէլերինէ իվապարը քէֆիյէթի իթմէլերի խուսուսընտա պիր պուլուգ այդատար մուգատտէմ պիր իլանը ըէսմի նէշր օլունմուշ իտի։

Պու տէֆա տլտրընմզ մալիումաթա կէօրէ, Էրմէնի վէ Էրմէնի Գաթոլիկի վէ Ռում բաթրիգխանէլերի՝ պու պապտէ պա թագրիր Պապը Ալիյէ միւրաճաաթ իտէրէք, բարաղարընն էօյլէճէ հէր վէլատէթ, իղտիվաճ վէ վէֆաթ վուգուաթլարընը խապէր վէրմէք իչիւն սրգ ըրգ պէյէտիյէ տաիրէլերինէ կիթմէլերի սրֆաթը ըուհանիյէլերինէ ույատաեաճաղընը, վէ անճագ հէր այ պաշընտա վուգուաթը մէզքիւրէեի միւպէյիին պիրը ճէտվէլին բաթրիգխանէլեր թարաֆընտան Շէհր Էմանէթինէ իրսալը միւնասիպ օլաճաղընը մագամը իթիրազտ պէէան իթմիշլեր։

—

Գայսերիյէ միւլղա տաավիի թիճարէթ գալէմի միւտիրի սապգ Պալրգճեան Յովհաննէս էֆէնտի՝ պու տէֆա Ֆէէր սերլէվհասրլա էտէպիտթ վէ սէնալի վէ ուսուրը թիճարիէյէ տաիր բէսիմի, վէ հրուֆաթը Երմէնճէ օլարագ թիւրքճէ լիսանլա պիր բիսալէի մէվզութէ նէշրինէ թէչէպպիս իթմիշ օլուպ, պունուն պիրինճի նիւսխէսի մէյտանը ինթիշարէ չըգմըշ վէ միւնտերիճաթը շայանը միւթալէա օլտուղու կէօրիւմիշ օլմազլա, էհալիմիզին թէչվիգաթը լազմէսինէ մաղհար օլաճաղընը իւմիտ իտէրիզ։

Բիսալէի մէզքիւրէ բէյ տեր բէյ նէշր օլունուպ, անճագ սէնէտէ 24 ճիւզի իքսալ օլունճաղ, վէ ապոնէ պէտէլի սէնէվի 3 մէճիտիյէ օլուպ 6 այլըզը բէչին ալընաճագ տըր։ Նիւսխէսի 3 ղրշ. օլարագ Սթամպօլտա քէօքրիւ պաշընտա Վալիտէ Սուլթան խանը իթթիսալինտէ 4 նիւմէրօլու Քիթապխանէի Օսմանիտէ ֆիւրուխթ օլունտըզը կիպի, ապոնէ եազըլմագ իչիւն Պէյօղլուգ Եէնի խանտա 39 նիւմէրօլու օտայա միւրաճաաթ իթմէք լազմ տըր։

—

ՊԱՇՏՕՆԱԿԱՆ ԾԱՆՈՒՑՈՒՄ

Ազգային Տնտեսական Տեսչութեան.

Գատը գիւղի պատուարժան թաղական խորհուրդը, թաղային անուկին մատակարարութեան հաշուեցոյցն՝որ կսկսէր 1879 յունվար 1է և կը յանգէր ցվերջ դեկտեմբերի 1881 տարւոյ, Տնտեսական Տեսչութեան մատուցած է ըստ օրինի, և սոյն հաշուեցուցակին պարունակութիւնը տումարաց հետ բաղդատուելէ յետոյ՝ անոր յար և նման և կնքեալ օրինակն եկեղեցւոյ բակը կախուած է, ի տես թաղեցի ազգայնոց։

Տնտեսական Տեսչութիւնն ալսոգ պաշտօնական ծանուցմամբ կը հրաւիրէ թաղեցի պատուարժան ազգայիններն, որ՝ նոյն հաշուեցոյցին վրայ որ և է բողոք կամ դիտողութիւն՝ եթէ ունին, ներկայ ծանուցմանս թուականէն մինչև 21 օր պայմանաժամաւ փութան գրաւոր կերպիւ ներկայել Տնտեսական Տեսչութեան, որ այնուհետև պիտի կատարէ հաշուոց մանրամասն քննութիւնը։

20 փետր. 1882
Կոստանդնուպօլիս (ԿԷԼ+)

ՍԹԱՄՊՈԼ ԹՐԱՄՎԱՑ ՇԻՐԲԷԹԻ ԻԼԱՆ

Մէճլիսը իտարէ գարարրլա՝ հիսսէտարան մէճլիսը ումումիսի՝ պէրմիւթատ 1882 մարտ 18/30 տա էօրէնտէն սօնդրա ալաֆ. սաաթ 2տէ Գալաթա Բէրչէմպէ բազարընտա Սաաթճըլար խանընտա շիրբէթը մէզքիւրէնին մահալը մախսուսընտա իճթիմաէ տավէթ օլունուր։

Ագալի օն ատէտ հիսսէսի օրան հիսսէտարան էֆէնտիլէր՝ մէճլիսը մէզքիւրտ հազըր պուլունմագ արզու իթտիրէրինտէ, Ղրգաճամէի էսասինին 37ինճի պէնտի ահքեամընճա, եէվմը իճթիմաէն ագալի օն կիւն էվվէլ հիսսէ սէնէաթընը շիրբէթը մէզքիւրէ սանտրընը վագ ու թէլիմ խէճէք, վէ մէմալիքը էճնէպիյէտէ պուլունան հիսսէտարան տա Բարիզտէ Լաֆայէթ սոգաղընտա 31 նիւմէրօլու մաղազատա Մ. Ժ. Գամօնտո վէ գումբանիասընա թէսլիմ իլէեէճէք տիր։

Մէճլիսը ումումինին միւղաքէրէ իտէճէյի մէսաիլ պէր մէճլիսը աթի գիքր ու թաատտա օլունուր։

1° Սէնէ 1881 դեկտեմբերին 31 ինտէ գաբատըմզը օլան մուհասէպաթը, պիլանչօպարը վէ տէֆաթիրին գապուլ վէ թաստիգ,

2° Սէնէ 1878 մարտին 11/23ինտէ իճթիմա իտէն մէճլիսի ումումինին վերտիկի գարարա թէվֆիգէն 100 հիսսէնին միւպայէա վէ իմհասընտան ասլայը սարֆ օլունան սէրմայէնին թէնզիլինին թաստիգ ու գապուլի,

3° Էյնեաի մէվճուտէնին թամիրի իչիւն սարֆը լազմ կէլէն մէպաղ իլէ թէմէթթիւ ազչէսինին սալտասը հիսապա տախլիյ օլմագ իւզրէ մէճլիսի իտարէսինին իթտիկի թէքրիֆին գապուլ ու թաստիգի,

4° Նիզամամէի էսասինին 18 ինճի վէ 21 ինճի պէնտէրի ահքեամընճա մէճլիսի իտարէ ազալրընընտան չըգմալարը իլաճպա իսէն 2 ազանրն եերինէ տիկէր 2 ազանրն թաիրնի։

Սթամպօլ 27 փետր. 1882

Միւտիրը ումումի
Ա. ԹՐԻՒԼԼԻ
3—3

ԻՄԹԱՒ

15ինճի ֆիւնէյէ օլանը

ՄՕՆԹԻ ԳՐԻՍԹՕ նամ հիքեայէի մէշհուրէ՝ Էրմէնի իւլ հրուֆ վէ թիւրքի իւլ իսպարէ օլարագ պու տէֆա Միհրան Նազաչեան էֆէնտի մարիֆէթիյլէ քէնտի մաթպասընտա թապ օլունուպ, ճիւզ ճիւզ նէշր օլունմաղա պաշլամըշ օլտուղու կիպի, հաֆթատա 3—4 ճիւզ նէշր օլունաճագ, վէ թէքմիլինին ապոնէ պէտէլի՝ Սթամպօլ իչիւն 4 մէճրիտիյէ վէ թաշրա իչիւն պիր Օսմանը լիրասը օլաճագ տըր։

Պէհէր ճիւզի 20 բարա ֆի իլէ հէր քիթապ սաթըլան մահալլէրտէ ֆիւրուխթ օլունուր։

Ապոնէ իչիւն Սթամպօլտա Պապը Ալի ճատտէսինտէ 7 նիւմէրօլու Միհրան մաթպասընա միւրաճաաթ օլունմալը տըր։

ՐՈՒՍԻԱ ՏԷՎԼԷԹԻ

Զ.

Պէօյուք Բէթրօ, Շըվէտ տէվլէթինէ գարշը քէնտի մուամէլաթը ասքէրիէէսինին արգասքը քէսմէտիյի սրբատա, Ցէն Բէթէրպուրկ չէհրինի տախի պիր տագըգա պիւէ խաթրընտան չղար, մալըպ, պիր թարաֆտան տա, շէհրի մէղպուրատա, սէրայլար, քիլիսէլէր, սիլահսանէլէր վէ պիր տէ թօր ֆապրիգասը ինչա իթտիրմէքտէ իտի։

Պատէհու միւշարիլէյհ հաղրէթլէրի, տօղրուտան տօղրու իմբէրաթօրլուգ իւնվանընը թագընըպ, մէգքիւր իւնվան էվրօբա տէվլէթլէրի թարաֆընտան գապուլ վէ թաստիգ օլունտուգտան սօնրա, էվրօբատա մէվճուտ պուլունան նէվ պէ նէվ տէվլէթլէրին սէրայ ատէթլէրինին վէ նիղամամէլէրինին պիր էյիճէ էօյրէնմէք իչուն, իմբէրաթօրիչա իլէ պիրլիքտէ, իքինճի պիր սէլեահաթա պէտ էյլէտի։

Պու սուրէթլէ օն սէքիզ այ, Ալէմանիայը, Ֆանիմարգայը, Հօլանտայը, Ֆրանսայը, վէ Բրուսիա մէմալիքինի կէդիպ տօլաշտրգտան սօնրա, թէքբարէն Բէթէրսպուրկա ավտէթ իթտի։

Պէօյուք Բէթրօ, հէր հանկը տէվլէթին բայրթախթընա վասըլ օլմուշ իսէ, քեֆֆիֆէսինտէ տախի պէօյուք հիւրմէթ ու ըրահէթ էսէրլէրի իլէ գապուլ օլունմուշ իտի։

Քէնտի էլի խասսէլէրինէ թէհայեւրտէ գալանլար, հէր եերտէ մէսէրբէթ նիտալարը իլէ քէնտիսինի ալգըշլամագտա օլտուգյարընտան, պէօյուք Բէթրօ պու եօլտա հավայի կէսթերիշէրտէն բէք չարուգ օսանտը, վէ կիթտիքճէ քէնտի հալ ու հարէքէթինէն սատէլիյինի արթըրըպ, եախոտ տահա տօղրուսու քէնտի գապա ոատելիի հալինտէն տիշարը չըգմալըպ, անճագ իմ ու հիւներ թահսիլինէ պէօյուք գայրէթլէ տէվամ իլէմէքտէ իտի։

Ֆրանսատա, չէօհրէթչուար Գարտինալ Ռիշլիէօնին մէղարը-նը կէօրտիւյունտէ, Պէօյուք Բէթրօ պիր միւտտէթ թէհայեւրի ադիմ իւղրէ մէղքիւր մէղարը կէօզտէն կէչիրտիքտէն սօնրա, ատ-նըն սիւրէթինէ պագարագ, «եա՛ Ֆրանսըզ տիբլօմաթը, իմբէրաթօրլուգումը նըսփրը սանա թէքբ իթմէք իսթէր իտիմ քի, տիկէր նըսփրը նէ սուրէթլէ իտարէ իտէպիլմէք իլմինի սէնտէն էօյրէնէ իտիմ» տէյի նիտա իլէտի։

Իմբէրաթօրը միւշարիլէյհ քէնտի բայրթախթընա ավտէթ իթտիյինտէ, քէնտի օղլու Ալէքսիսի թէքմիլ վէրասէթ հուգուգունտան մահրում գըլըը. չիւնքի Ալէքսիս, քէնտի բէտերինին իհրա իլէմիշ օլտուղու իսլահաթագարը կէկէրէք պիր թագըմ գիլ ու գալը մուճիպ օլմուշ, վէ բէտերինին էօլմէսինի արզու իլէմիշ իտի։

Բէթրօնուն իլք գարըսընտան թէվէլլիւտ իթմիշ օլան մէրգում Ալէքսիս, էվվել էմրտէ հապս իտիլիպ, բէք աղ վագըթ սօնրատախի, եանի 1718 սէնէսի յուլիս 7տէ գաթլ իթտիրիլտի։

Վէ չիւնքի Պէօյուք Բէթրօ, գամշը-ը տախի կէօզիւնիւն նուրու կիպի սէվեր իտի, Ալէքսիսին վալիտէսի օլան էվվէլքի զէվճէսինի տախի ախզ ու կիրիֆթ իթտիրիպ, իքի նէֆէր բահիպէ գատըրար, իմբէրաթօրուն մուամիլէյհա սապզգ զէվճէսինէ լաեզգը պիր գամշը տաեաղը աթարար։

Նիհայէթ իւլ էմր 1721 սէնէսինտէ, Նէվսթատտա ադա օլուն պիր ահտնամէ սաեէսինտէ Ռուսիա վէ Շվէտ տէվլէթլէրի պէյնինտէ սուլհունը իպգասը միւմքին օլապիլտի։ Վէ բէք քիւլլիեէթլի Շվէտ միլլէտի, Ռուսիա մէմալիքինէ զամմ իտիլտիլէր։

Արթըգ Պէօյուք Բէթրօնուն Շվէտ տէվլէթի իլէ պիր մէշղուլիեթի գալմայը, թէքմիլ գուվվէթ վէ ղայրէթի տախիլէ հասր օլունտու, վէ պիր թարաֆտան դանալար քէսիլմէէ, չէհիրլեր ինչա օլունմաեա, բօլիսին մէվճուտ գուվվէթի արթըրըլմաեա վէ սանաթ ու թիճարէթ մէնպաէրի թէչիվգ իտիլմէյէ պաչլատը։

Իմբէրաթօրը միւշարիլէյհ, 1722 սէնէսինտէ պիր ֆէրման նէշր իտէրէք, Ռուսիա հիւքմտարլարը-նը, քէնտի խալֆիլէրինի (յաՀրդ) քէնտիլերի ինթիխապ իլէմէէ մէղուն օլտուգլարընը իլան իլէտի, վէ էհալի տախի, չարնաչար, մէղքիւր գարարը դապուլ իլէմէեէ մէճպուր օլտու։

Պու դարար հիւքմիւնէ, իքի սէնէ սօնրա, Պէօյուք Բէթրօ, քէնտի զէվճէսինի, պիր վագթի օրթալարտա գալմըշ օլան օլ սէֆիլ վէ էօքսիզ քէօյիւ գըզը Մարթա, քի արթըգ Գաթէրինա թէսմիյէ օլունմագտա իտի, Պէօյուք Բէթրօնուն խալֆի իլան օլունտու, վէ 1724 սէնէսի մայիս 18ինտէ, Պէօյուք Բէթրօ պիզզաթ քէնտի էլի իլէ իմբէրաթօրիչլըգ թաճընը միւշարիլէյհանըն պաչընա վաղ իլէտի։

1722 սէնէսինտէ, Պէօյուք Բէթրօ, Իրան տէվլէթինին գարըշըգլըգ հալինտէն իսթիֆատէ իտէրէք, տէվլէթը Օսմանիյէ իլէ մուհարէպէեէ թութուշուպ, Տէրպէնտի զապթ իթտի։

Պու միւնասէպէթլէ, ատամ տէօյմէք ալեգասընա պիր Նիմունէ տահա զուհուր իլէմիշ իտի. չէօյլե քի միւշարիլէյհ հազրէթլերի, Սուլթան Մահմուտան հազրէթլէրինէ գարշը օլան մէղքիւր մուհարէպէսինտէն ավտէթ իլէտիյինտէ, քէնտի սէվկիւլիւսի օլան Մէնչիգօֆուն, վազիֆէսինի թէճավուզ իլէմիշ օլտուղունու կէօրէրէք, մուամիլէյհին իւզերինէ խայլիճէ տէրէք էօյչմէքլէ եիւբէյինի ֆէրահլանտրրը, վէ պու գատարը իլէ տախի իգթիֆա իթմէյէրէք, անը աղը պիր ճէղայի նագտիլե հիւքմ իլէտի։

Գաթէրինանը, Ռուսիա իմբէրաթօրիչասը թաճընը կկիմիշ օլմասընտան սէքիզ այ սօնրա, Պէօյուք Բէթրօ. ԼատսկաՇկէօլունտէ սըղտ օթուրմուշ օլան պիր սանտալը եիւզտիրմէէ եարտրմիթմէք իչուն տիպինէ գատար սուրա կիրմիշ վէ պու սուրէթլէ սօուգ ալմըշ օլտուղունտան խասթալանը, 1725 սէնէսի յունվար 28տէ վէֆաթ իթտի։

Պէօյուք Բէթրօ, հիւքմտարլըգ քիւրսիսինէ դուուտ իլէտիկինտէ, Ռուսիայը, զայիֆ, ալթիսթ, վէ նիմ եապանի պիր հալտէ պուլմուշ իտի։

Վէֆաթ իթտիկինտէ իսէ, քէնտի միլքինի, գուվվէթլի, պիրլէշմիշ, պէօյուք, գօնչուարընը-ը բիրայթ վէ հիւրմէթ վէ զօրգուարընը մուճիպ, վէ մէտէնիյէթ վէ սահիհ պէօյուքլիւք թարիգինէ կիրմիշ պիր հալտէ պրագտը։

Պէօյուք Բէթրօնը զէվճէսի, Պիրինճի Գաթէրինա, Մէնչիգօֆը մուավէնէթի իլէ, 1725 սէնէսի փետրուարը 8ինտէ, Ռուսիա իմբէրաթօրիչասը իլան օլունտու։

Սապզգ քէօյիւ գըզը Մարթա, քէնտի իմբէրաթօրիչալըգընը իլք սէնէսի, վէրկիլերին թէնգիկ, վէ միւլայիմ պիր իտարէ իլէ, քէնտիսինի էհալիյէ բէք սէվտիրտի։

Բէքնա Մէնչիգօֆ տախի, իտարէի տէվլէթտէ միւշարիլէյհաեա պէօյուք պիր եարտրմ իտիպ, Գաթէրինա տայմա քէնտի գօճասընը էյի խասսէլէրինէ սիւլիւք իտէր, վէ անը պօզուդ հալէրինտէն իսէ պիւսպիւթիւն սագընը իտի։

Միւշարիլէյհա հազրէթլերի, Ալէքսանիա իմբէրաթօրու վէ Բրուսիա գրալը իլէ տախի իթթիֆագ ադա էյլէտի։

Ֆագաթ պունլար չէգ սիրմէեիպ, աղ վագըթտան, տէվլէթ իշլերինի ունութմաեա պաչլատը, տախի, չիչէք խասթալըգընա միւպթէլա օլարագ, 1730 սէնէսի փետրուար 9ստա վէֆաթ իթտի։

Պու սուրէթլէ, Բօմանօֆ խանէտանը էն սօն էրքէք աղասը տախի մէզարա կիրմիշ օլտու։

Օլ վագըթ, փիքէլատան Օսթերմանը էնթրիքէրի սայէսինտէ պիրինճի բէթրօնուն գարընտաշը տէօրտիւնճու իվանը գըզը իվանօֆնա Ռուսիա իմբէրաթօրլուգու քիւրսիսինէ գուուտ իլէյիպ, իմ բէրաթօրչալըգ թաճընը պաչընա գէյտուղընտա, քէնտի հիւքմտարլըգ հուգուգունու խայլիճէ հուտուտ թահթընա ալմաեա բարի օլտու, ֆագաթ բէք աղ վագըթտան քէնտի սէօզիւնիւ ալագ ալթընա ալըպ, քէնտի էլի իլէ իմ-ղալամըշ օյտուղու էվրագը բարչա բարչա իթտի։

Օսթերման, միւշարիլէյհանը-ը թալիմ ու թէրպիյէսինի տէրիհտէ իլէմիշ իքէն, պու եէնի իմբէրաթօրիչալը իսթէնիլտիլի կկալ դուլլագմագ գապիլ օլամաեաճաղընա բէք չարուգ յուքեատ օլտու։

Ֆագաթ իչ սէնէ գատար, միւշարիլէյհանը-ը հիւքմի իտարէսի, հէմ միւլայիմ, վէ հէմ տէ ինանիրէթէ չաեան պիր հալտէ իտի։

Իվանօֆնա, օրտուեու թանգիմ իլէտի, արագի սահիպլէրինին սերպէսթիյէթինի արթըրըպ, տէվլէթին պօրճլարընը թէէտիրէ իլէտի։

Միւշարիլէյհա իմբէրաթօրիչա, 1735 սէնէսինտէ, Աղագը տախի թէքբարէն Օսմանլըլար եէտինտէն զապթ իտիպ, իսթիֆքեամարընը հէամի իչուն իքի տէվլէթ պէյնինտէ պիր դարար իմգալանը։

Ֆագաթ պունուն արդասընտան Իվանօֆնա իմբէրաթօրիչա իաբէսինին արթըգ ֆէնա թարաֆը պաչլաեաճագ իտի։

ՄԷՔԵԱԹԻՊ

ԷԿԻՆ

Էկինին կամարակապ գարկէսինտէն 61 իմգալը վէ 24 յունվար թարիխլէ վիւրատ իտէրէք տիւնքի նիւսխէ-միզէ միւնտէրիճ մէքթուպը տէվամ վէ խթամը տը.

Հասարակութիւնս գիտնալով զայս ամենայն, կ'սպասէր որ Թաղ. խորհուրդն ինքնին՝ պաչտօնական հերքմամբ՝ պարզէ իրողութեանց ճշմարտութիւնն, 'ի խայտառակումն Սմբատայ և 'ի գոհացումն ճշմարտասիրաց։ Բայց, տեսնելով մեր այս ակնկալութեանց 'ի դերև ելնելն, ներկայ ամսոյս 14ին, երէկ, հարկ համարեցանք խմբուիլ 'ի խորհրդարան, և հրաւիրելով զթաղ. խորհուրդն հարցնել այս վերջնոյն թէ ի՞նչ պատճառ ունի իւր լռութիւնն՝ որ կ'թուի ստուգութիւն ընծայել Սմբատայ յայտնի ստութեանց և խեղաթիւրմանց։ Թաղ. խորհրդոյ անդամք (բաց 'ի մէոյն), Սմբատայ գրութիւնքն ստոյգ ընդունելէ հետո, միահամուռ յայտարարեցին, թէ ծայրէ 'ի ծայր մի հաւաքածոյ են ստութեանց, և թէ՝ մինչև ցարդ պատասխանած պտի լինէին հրապարակաւ, եթէ երկու անդամոց տեղէս բացակայութիւնն արգելք եղած չլինէր։ Իսկ այն բացառիկ միութիւն (կ. աղա Հալաճեան), յայտարարեց, թէ Տ. կրպ. Բահանային (Աւագերէց) դէմ ըսուածներն զատ՝ միւս ամենքն ստոյգ իրողութիւններ են։ Ուստի հարկ եղաւ նորէն ընթեռնուլ Սմբատայ յօդուածն և գրեթէ մէն մի նախադասութեան վրայ կանգ առնելով, պահանջուեցաւ Հալաճեանէ որ նոցա ստուգութիւնն ապացուցանէ։ Հալաճեան, փաստերու սովէ մի նեղուած, յօդուածոց պարունակութեանց մի մասն առանց բնաւ առարկութեան, և մի մասն ալ՝ յետ մի քանի անգոր և անտեղի առարկութեանց (որք ամենն կողմէ զօրաւոր փաստերու ներքև վշրուեցան), հերքեց հանդիսապէս, հակառակ իւր նախկին յայտարարութեան։ Այսր վրայ, Թաղ. խորհրդոյ ատենադպիրն բաւ, թէ քանի որ Հալաճեան կ'ուզէ այժմիկ գիւր սխալ՝ «սուտ և խեղաթիւրեալ» ընդունելով այդ յօդուածներն, կրնայ մեզ հետ ստորագրել մի պաշտօնական հերքումորով հասարակութեան յուզեալ մտքերն կ'հանդարտին։ —Բայց Հալաճեան, որոյ սկզբունքներ մի վայրկենէ աւելի կեանք չունին սովորաբար, չամաչեց պժգալի ամրութեամբ պատասխանել, թէ «ինքն այդ յօդուածոց մեծ մասն ստոյգ կ'հաւատայ և, հետևապէս, չկրնար ստորագրել հերքումը»։

Հասարակութիւնս, որ արդէն արդար զայրոյթ ունէր ի սրտի՝ ընդդէմ այն յայտնութեան որ Սմբատայ դիմակն վար առած՝ և նմա տեղկութիւններ հաղորդող «պղտոր աղբիւր» ի վեր հանած էր, և ևս բորբքելովայս հակասական յայտարարութեանց վրայ, ոտք ելած էր մեկնելու, երբ մեր մէջէն մի անձ առաջարկեց Հալաճեանի, որ խաղաղասիրաբար հրաժեշտ տայ իւր կրկին պաշտօնեարէն (Թաղ. խորհրդոյ անդամ և Նկեղեցական) Սմբատայ Հարն պատասխանեց, թէ Թաղ. Ժողովն միայն կրնայ պահանջել իւր հրաժարագիր։ Իսկ հասարակութիւնս «մեքալ՝» Թաղ.

ԳԱԹԻԼԻՆ ԳԸԶԸ

(1557 Նէոմէրօտան դէվամ)

—Էհալիյի . . . եապանճըլարը . . . վազիֆէլէրի օլմաեանլարը . . . էլհասրը հէր քէսի . . . Պունտան սօնդրա սիւնեանը սօնունա գատար խսիմ. տէ պօղուլմազ պիր լէքէ պուլունաճագ տը բ . . .

—Պօղուլմազ պիր լէքէ՞ մի-Թէքբար իթտի Մօժիրօն կէօյա խալիսանէ պիր իսթիղրապա։

—Պաղգա տիւրլիւ նա՞սըլ օլուր-տէվամ իթտի Անտրէ-սիղէ սօրարը. էկէր պիր սանտղգքեար պիր սըրգաթը էրթէսի կիւնիւ էֆէնտիսի թարաֆընտան գօվուլսա, վէ սիզ տէ օ սանտղգքեարը թանըմամը օլսա խտինիզ, մերգում հագզընտա նէ՞ էֆքեարտա պուլունուր խտինիզ։—Քէնտի քէնտինիզէ շէյ օլէ տէր խտինիզ. «Մէրհամէթ իտէրէք մէրգումը մուհաքէմէյէ չէքմէմիշլեր . . . եախոտ պէլքի տէ իսպաթլարը օլմատըզը իչուն թահթը իսթինթագա ալըրմամըշլար . . . լաքին հէր հալտէ պիր խըրսըզ տը բ . . .»

—Էկէր պէօյէ պիր սանտղգքեարա եօլ վէրիլսէ-ճէվապ վէրտի Մօժիրօն-սահիհէն, պէլքի տէ պաղը ատամլար աճէլէ իլէ պէեանը էֆքեար իտէրէք, պէօյլէ պիր մուհաքէմէի քիւսթախանէտէ պուլունապիլիրլէր . . . լաքին Մ. Վէրտիէնին սիզին հագզընըզտա էօյլէ պիր զարիպ հագսըզլըգտա պուլունմագ նէյէթինտէ պուլունապիլէճէկինի սիզէ քիմ սէօյլէյօր . . .

Անրէ պու լաղրտընը իւզերինէ գահգահ կիւլերէք չէօյլե պաղըրտը.

—Շիւպհէնիզ մի վար . . . սիզ Մ. Վէրտիէ իլէ ասլա վագթ կէչիրմէմիշսինիզ տիր վէ անը նէ օլտուղունու պիլմէզսինիզ . . . Մուամիլէյհ պէնի հիտտէթ ու զաղապլա, հագարէթ վէ թէհտիտլէ էվտէն գօվաճագ տը բ. Էլինի իւսթիւմ գալըրաճագ, պէլքի վուրաճագ, պէլքի էօլտիւրէճէք պիլէ. պունտան պաղգա պիր չէյ պէքլէնմէզ օնտան, ինանընը պանա . . . Նէ՞ մէրհամէթ, նէ՞ աֆվ . . .

—Սահիհ տիր-մըրըլտանտը իշէի պաղը քի մուամիկէյհիմա տէլիգանլըլարտան պիր գաչ ատըմ էօթէտէ այագտա վէ գըմըլտանմազ պիր հալտէ տուրմագտա վէ անէրին սէսին իլթիմէքտէ իտի-Նէ՞ մէրհամէթ, նէ՞ աֆվ, հէյ պիր չէյ . . .

Լաքին . . . —Թէքբար իթտի Մօժիրօն—պէօյլէ պիր տէհլիլի զաղապա օղրամագ իչուն եարարընը՞զ նէ տիր . . . սիզ գապահաթլը տէդիսինիզ . . .

—Քէնտի էօնիւնտէ վէ քէնտի էֆքեարընա պէն գապահաթլըյըմ . . .

—Նէ՞ իլտէն տօլայը։

—Ագէսինին չալընտըը իչուն . . .

—Պու սըրգաթը սիզ մէն իտէպիլմիյիմիսինիզ . . .

—Պէլքի տէ, զիրա Նիհայէթ էկէր օրատա պուլունմուշ օլսա խտիմ, իրրսըզլար պէնի ույանտըրմագտըզը իլէրինի սօնունա գատար պէճէրմէզլէր խտ . . . հէյ օլմազսա պէօյլէ օլաճաղը զանն ու գըյսա օլունուր . . . լաքին պէն օրատա տէյիլ խտիմ . . .

—Մ. Վէրտիէ պունու նա՞սըլ պիլէճէք . . .

Անտրէ օմուզլարընը սալաեարադ չէօյլէ ճէվապ վէրտի.

—Էկէր պունու քէնտիսինէ սէօյլեեէճէք հէյ քիմսէ տէ պուլունմազսա, Մատամ Պանդէ հէր հալտէ սէօյլեեէճէք տիր . . .

—Պու ֆէնա դարըյա սուս տուրմասը թէնպիհ օլունա՞մազ մը . . .

—Պիր թօրուն կիւլէսինի տուրտուրմագ միւմքի՞ն մի տիր . . .

—Լաքին, Նիհայէթ, պիր ատամ հագդ ու ատլա մալիքիսէ, պունու տիյնէթտիրմէկէ վասեթալարը տա պուլունմալը տը բ . . . մէկէր քի Մ. Վէրտիէ տէլի օլմասը . . .

—Տէլի տէյլ տիր-տէտի Անտրէ Մօժիրօնուն լաղըրտըսընը քէսէրէք-հաթթա պաղը խուսուսլարտա հագդը տա պիլէն պիր ատամ տը բ, վէ ֆագաթ պիր շէյ անլամսեաճագ, պիր շէյ տիյնէմէեէճէք տիր . . . պիր շէղէ եիւբէյի ալընամաեաճագ տը բ . . . պունտան մճատա պէնի գօվմասը, Թահգիր իթմէսի, վէ եիւզիւմէ վուրմասը լաղ քէնտի հագզընը իճրա իթմիշ օլաճագ տը բ . . . Ագէսի պանա Թէսլիմ օլունմուշ իտի, ագէսի զայպ օլմուշ տը բ. վէ քէնտի ագէսի քէնտիսի իչուն քէնտի գանընտան, էօմրիւնէն, գըզընտան զիեատէ տիր. . . Գըզընը եանընտան սյբրըպ կէօթիւրսէյէր իտի, պէլքի աֆվ իտէր իտի . . . լաքին ագէսի չալտրըլըտը իչուն աֆվ իթմէեէճէք . . . ասլա աֆվ իթմէեէճէք տիր . . .

—Սահիհ տիր-տէտի իշէի պաղը գապա պիր սէսլէ։

—Նասըլ քի կէօրիւյօրսընը, պէնիմ իշիմ պիթմիշ տիր, հէյ պիր շէյիմ եօգ տը բ-սէօզիւնէ տէվամ իթտի Մ. տը Վէլլէր Թէէսսիւֆ վէ մէյուսիյէթը աղիմէ իլէ-նասը քի կէօրիւյօրսընը, պէնիմ իշիւն հէյ պիր իւմտ եօգ տը բ. . . իսիւեաղարըմ վէ իւմիտլէրիմ հէյէ կիթտի . . . հէր շէյ կէչտի . . . հէր շէյ մահվ օլտու . . . պէնիմ իշիւն էօլմէքտէն պաչգա պիր չարէ եօգ տը բ. . . վէ պէն տէ եարընտա պունու եաբաճաղըմ-թէքբար իթտի ալչագ պիր սէսլէ։

Մօժիրօն Անտրէնին իքի էլինի թութտու, քէմալը չէֆագաթլա սրգտը վէ ըրգգաթլը պիր սէսլէ տէտի.

—Եիւրէք ալընը զ, ճէսուր օլունուզ, Ալլահ աշգընա օլսուն, ազիզիմ. . . էլէմ ու քէտէրինիզ պէնիմ տէ գալպիմէ հիւզնու քէտէր վէրիեօր, վէ թէքբար սէօյլերիմ քի, հէր նէ գատար պունանա չէլէր իլթիտիմ իսէ տէ, եինէ զանն իթմէմ քի հալ սիզին տէտիկինիզ գատար մուճիպը մէյուսիյէթ օլսուն . . .

Անտրէ՝ պու միւշէվվէշ վէ սատէտիլանէ եիւրէք վէրիշէ հէյ պիր ճէվապ վէրմէյիպ, պաչընը էօնիւնէ ասը վէ կէօզ եաշը տէօքմէյէ պաչլատը։

Մօժիրօն իսթիհզալը պիր թարզտա վէ կիզլիճէ Անտրէյէ պագը քի պու պաղընը՝ «զավալը չօճուգ . . . գօրգագ ատամ . . . ճանընը թէն» տիմէք իսթէտի։

Պու սըրատա իշէի պաղը սանտղգքեարա եաղլաշըպ, տիգգաթընը ճէլգ իթմէք իչուն պիր սուրէթը ըհայէթքեարանէտէ ուսուլճանդ մուամիլէյհին գօլուն տօգանը, վէ պիր աղ էօթէյէ կէօթիւրէրէք, իքի իւչ տագիգա գատար չիտտէթլէ վէ ալչագ պիր սէսլէ օնա պիր շէղէր սէօյլէտի։

Անտրէ տիդգաթը թամմէ իլէ իշէի պաղըյը տիյնէմէքտէ օլուպ, պու իսթիյար քէնտի էֆքեարընը մուամիլէյհէ խղամ ու պէեան իթմէքտէ իքէն, Անտրէնին օրկուն եիւզիւնէ պիր աղ գան վէ ըէնկ կէլմէքտէ իտի։

—Հագգընը զ վար, Բիկէր-մըրըլտանտը Անտրէ՝ իշէի պաղը լաղրտըսընա խթամ վէրտիքտէ-վէրտիկինիզ ըէյ ու նասիհաթտան տօղյը Թէշէքքիւր խտէրիմ. էկէր էօնիւմտէ պիր սէլամէթ թարիզի վար իսէ օ տա պու տը բ . . .

Պատէհու Մօժիրօնա եաղլաշընընտա Մօժիրօն շէօյլէ հայգըրտը.

—Քէմալը մէճիտիյէ՞ պագըօրում քի տահա զիեատէ միւսթէրիհ կէօրիւնիյօրսընը զ . . . ազիզիմ, էկէր միւրատ օլունա ինան հայթընտա տիւշար օլտուղու հէր միւշքիլ հալտէն քէնտիսինի խէլաս խէպիլէճէկինի անլամաղ պաղտեօրսընը զ . . .

—Սէվկիւլիւ Մօժիրօնէզըզ-պաղըրտը տըՎիլլէր պլաղ պուլլաղ պիր սէսլէ վէ խալէճանը գալպա—պէնի տօսթ Թէսսիյէ իթտիրիզ շիմտի, տէյի՞ մի . . .

(Տէվ-գ)

ժողովոյ տուր «ըսել կուզէինք՝ վասն զի այլևս ապահովութիւն չունիմք քեզ նման սկզբունք չը յարգող, խռովայոյզ, ստախօս և ստախօսներն քաջալերող մի անձի պաշտօնավարութեանը վրայ, Թաղ. խորհրդոյ կթողումք կշռել իրաց հետևանքն և տնօրինել զարժանն» ըսելով՝ դուրս ելանք խորհրդարանէն։

Հետևեալ օրեր Հալաճեան յանձն կ'առնու ստորագրել՝ իբրև հերքմնագիր մի այնպիսի գրութեան որ եր. աւուր քննութեանց արդիւնքը չոչափելէ շատ հեռի էր։ Հասարակութիւնն ճշմարտութեան վրայ հիմնեալ հերքմնագրի մի օրինակ ներկայեց, զոր Հալաճեան, ստութիւնը չվիրաւորելու համար, յանձն չառնելով ստորագրել, կամովին հրաժեշտ տուաւ իւր կրկին պաշտօններէն։

Մինչև որ նոր առիթներ չոբրուին, առ այժմ չեմք ուզեր հրապարակել Սմբատայ այս պրպտիչ հօր անմարդավայել յատկութիւններն ու արարքներն, որովք ո՛չ միայն Ազգ. պաշտօնի անարժան արած է ինքզինք, այլ և գիւրիս ամբողջ հասարակութեան արդարացի հակակրութիւնն հրաւիրած է իւր վրայ զոմն հայհոյելով, զոմն նախատելով, մերթ կռուելով, մերթ զրկելով և միշտ խռովութիւն յուզելով, առանց խնայելու մինչ իսկ իւր ամենամերձաւոր ազգականաց և արենակցաց։ Գալով իւր որդւոյն Պ. Միքայէլի նկարագրին և անցեալն, զայն ևս վերնանձնաբար զանց կառնումք պատկերացնել առ այժմ։ Եթէ ինքն ալ բերան բանալ չտալու չափ խոհեմութիւն ցուցնէ զեթ այսուհետև։

Ահաւասիկ մեք Սմբատայ անգոնած այն «թմրած ու անզգայ» հասարակութիւնն եմք որ գիտեմք առանց անարքեր-ութեան և ընչաբնեան, միշտ քննել և իրաղեկ լինիլ մեր շուրջ կատարուող Ազգ. գործերուն և արարքներուն, և քաջալերելով զուղիղն ու ազգօգուտն՝ ապտակել ազդաշնաս պաշտօնեաներն ինչպէս նաև Սմբատայ նման աներես, դիմակաւոր հրապարակային ստախօսներն։ Բայց չեմք վարանիր նաև խոստովանիլ որ, եթէ ունեցած եմք միակ անտարբերութիւն, այն ալ մեր այն ներողամտութիւնն է՝ որով իւր հօր նման տմարդի և ինքասակար մի անձի պաշտօնավարութեանն հանդուրժած եմք ցարդ, յուսալով թէ կուղղուի մի օր։

Անցնելով Սմբատայ երկրորդ և երրորդ յօդուածոց՝ պատասխանելու արժանի կէտ չեմք գտներ. վասնզի սոցա պարունակութիւնք մեծ մասամբ կրկնութիւնն են այն խնդրոց զորս վերև քննադատեցինք. իսկ այն հատուած որ գիւղիս Սանդխտ. Օրիորդ. վարժարանի սանուհիներէն Օր. Տ. Զալէգեանի յերիզա ղրկուելու պատմութիւնն կպարունակէ, ստոյգ է բոլորովին։ Բայց պէտք է դիտելիք այս վերջին պատմութեան առթիւ իգական վարժարանի նկատմամբ արած ներբողներ մի խոշոր հակասութիւն չե՞ն իւր առաջին յօդուածի այն հատուածի դէմ՝ յորում զԱզգ. վարժարանս անվնաս ցուցնել կջանար։

Պ. Միքայէլ—Սմբատ—Հալաճեան իւր վերջին երկու յօդուածոց մէջ մի Տօն—Գիշոդական ըսպառնալիք ալ կկարդայ «իւր յօդուածոց պատասխանող «Հ-ԽԷԳ»-ներուն։ Եւ յիրաւի ճշմարտասէր և զգայուն մարդիկ՝ ստութիւններ խայտաւակելու գործին մէջ բաւական ոչ-ոչեան պէտք ունին-նողկալի տպաւորութեանց տոկալու համար, որպէս ցուցուց մեզ այս ներկայ փորձ։ Մանաւանդ թէ Սմբատայ գրութիւնքն բայ ի սըտութեանց և լիրք հայհոյութեանց՝ ունին նաև մի այնպիսի արտառոց ոճ ու չարագրութիւն, որ պըժգանք կազդեն նոյն իսկ համբակ դպրոցականաց։ Եւ ո՛ր մէկը թուեմք, անպէտ «չբսեմ»ներն թէ անճոռնի «ըսածներն»։ բաւերու անպատշաճ կերաւորութիւնը թէ քերականական օրինաւորութեանց բացակայութիւնը, կէտադրութեանց սխալներն թէ անչահ փոփոխագիծներուն բազմութիւնն (եթէ Սմբատ իւր այս առատ փակագիծերէն մին գոլիծածած լիներ իւր խօթացեալ ուղղը պարփակելու համար թերևս նուազ ցրուած և նուազ անօր վիճակ մի կունենար այն), տառասխալներն թէ նախադասութեանց, որոց չատը դիմաւորբայէ զուրկ են, անկապ ու անկարգ ընթացքը։ —փափաքելով մի փոքրիկ ճաշակ տալ ընթերցողաց՝ Սմբատայ գրութիւններն, մէջ կ'բերեմք միայն առաջին յօդուածին սա՝ առաջին պարբերութիւնը. «Հայրենեացս վրայ, դպրոցաց և ազգային կացութեան վրայ գրելով՝ ձեզ կ'ղրկեմ որուն ի մօտոյ հրատարակութիւն ինդրելով» (Զինարէն կ'հասկնա՞ք, ընթերցողք)։

Այս միակ օրինակ բաւական է, կարծեմք, մի գաղափար կազմելու Սմբատայ ծիծաղելի գրութեանց արժէքին վրայ. գրութիւնք՝ որոց քերականական սխալներն միայն նշանակելու համար հարկ կ'լինի գրել իւր երեք յօդուածոց չափ ընդարձակ մի յօդուած։

Եթէ Սմբատ իւր այս գրութեամբը հրապարակաւ բացարձակապէս հաստատած չլիներ, թէ ինքն, իբրև Մամլ. Թղթակիցն պարծելուն հակառակ, Հայ լեզուի ամենատարրական սկզբանց իսկ անտեղեակ է, թերևս փորձուէինք տրամաբանական հաշիւներ ալ քրքրել. բայց կը փութամք խոստովանիլ թէ այս իրաւունք ղացուած է մեզ՝ երբ Սմբատայ նման մի մերկիմաստակի հետ է մեր գործ, քանզի Սմբատայ բառդրքին մէջ քերականութիւն և Տրամաբանութիւն ո՛չ այլ ինչ կ'նշանակեն բայց եթէ թուղթը մեկնով մրոտելը կարդահատիմք իւր ողբալի վիճակին վրայ։

Բայց այս Սմբատ, մտաւորական այս ողորմելի վիճակին մէջ, ի՛նչ կը գործէ. —պիտի ապշին ընթերցողք լսելով թէ «սա Տրապիզոնի ազգ. վարժարանին մէջ դասատու է.» ի՞նչ ահռելի անկում կրած ես, խեղճ դասատուութիւն։

Վերջացնելով մեր խօսք, որ արդէն երկարեցաւ հակառակ մեր կամաց, մի բարեկամական պարտաւորութիւն ևս ունիմք կատարելը խորհուրդ տալով Սմբատայ որ ագիտաբար և չարամտաբար հրապարակ նետուելէ և լրագրաց թանկագին էջերն գողնալէ յառաջ, աշխատի նախ՝ լրագրական ասպարիզին և դատատուական պաշտօնէն պահանջած արժանիքն ձեռք բերել՝ «յաճա՛խ կարդալով աճա՛խ ուսանելով, յաճա՛խ միտքն լու սիրտը կրթելով» և «դուն ուրիշ դրելով» . . .։

Կը խ՝դրեմք, Տէր խմբագիր, որ բարեհաճիք՝ յանուն ճշմարտութեան՝ Ձեր պատուական լրագրոյ թերթերէն միոյն մէջ անկիւն մի շնորհել ներկայիս, ընդունելով մեր կանխիկ շնորհակալեաց վկայութիւններն։

(61 ստորագրութիւնք)

Ստորագրեալքս, անդամք Ազգ. Թաղ. խորհրդոյ կամարակապայ, աւելորդ համարելով այլ ևս մեր կողմէ առանձինն պատասխանել Սմբատայ, կը բաւականանամք ատանոր ի պաշտօնէ յայտարարելով միայն թէ գիւղիս հասարակութեան ներկայ հերքումն՝ իր բոլոր պարունակութեամբ՝ հմմտնուած է իրողութեանց ճշմարտութեանը վրայ, և բոլորովին համաձայն է՝ ծանուցեալ խնդրոց առթիւ խորհրդոյս տրած պաշտօնական քննութեանց արդիւնքին, որ մանրամասնօրէն արձանագրուած է խորհրդոյս Արձանագրութեան մէջ Տումարին 265 և 270—274 էջերուն մէջ։

Անդամք Ազգ. Թաղ. խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Մկրտիչ Հ-ան Նիկոլ. Տէրէեան
Անդամք
Պօղոս Մելքէան
Կարապետ Մ. Խաչիկեան
Յունվ. 27/8 փետր. 1882
Ազգ. Թաղ. խորհրդոյ
ի կամարակապ

ՐԷՍՄԻ

Տէրսատէթ ճինայէթ մահքէմէի խութինաֆիյէսի ճանիպինտէն կէլէն իլան.

97 սէնէսի նիսանընդան 15ինճի չարշէնպիհ կէճէսի սաաթ 1 1/2 բատտէլէրինտէ կէյպիզէ գաղսընա թապի թուզլա գարիյէսի էհալիսինտէն պագգալ Դօղմանդն միսէլլահէն տիքքեանընա պիտուխուլ մուամէլէի ճէպր ու չիտէթ իճրասը իլէ ագչէսի ախզ ու զասպ օլունմասընտան տօլայը մաղնունայէյհ օլուպ ֆիրարտէ պուլունան իրան տէվլէթը Ալիյէսի թէպլասընտան էսմէր չէհրէլի, ուզուն պոյու Ալի Մէհմէտ իլէ, երինէ ուզուն պոյու, գարա պըերգլը Բէճէպ, վէ գըսսա պոյու, էսմէր չէհրէլի, գարա պըերգլը Փիւչիք Հիսէյին Նամքիմէնէլէրին էլտէ պուլունան բէֆիգլերի իլէ պէրապէր վէճհը մէչբուհ իւզրէ ֆիիլը սըրգաթը իյգա իտէրէք, պունլարտան բէճէպին զապթիյէ եիւզ պաշըսը Բիֆաթ էֆէնտիյէ գաթլ գատը իլէ թէչհիրը սիլահ իյլէտիլի ինտէթ թահգիգաթ անլաշըմըշ, վէ մերգումանտան Ալի Մէհմէտ վէ Հիսէյինին հարէքէթի՝ գանունը ճէզանը 221ինճի վէ բէճէպին ֆիիլի տախի գանունը մէգքիւրը 180ինճի մատտէսինին զէյլի իլէ մէգքիւր 220ինճի մատտէսի ահքեամընը միսթէլզիմ էֆալը ճինայէտէն պուլունմուշ օլտուղընտան, Տէրսատէթ մահքէմէի խութինաֆիյէսի ճինայէթ գըսմընտա մուհաքէմէլէրի իճրա գըլընմագ իւզրէ ճինաեէթլէ իթհամընընա գարար վէրիլմիշ վէ մաղպաթասը տախի տէրտսթը թանդիմ վէ իթա պուլունմուշ օլտուղունտան, ֆիրարիի մէրգումընը հէր նէրէտէ կէօրիլիր իսէ թութուլուպ մահքէմէի մէզպուրէ հապսխանէսինէ թէսլիմի լազըմ կէլէճէյի պիլհիւմլէ զապթաի ատլիյէ մէմուրլարընընը մալիսիս օլմագ իւզրէ իշպու ախզ ու կիրիֆթ էմրի հէեթթիթհամիյէտէն վերիլէն 9 բէպիրլ ախըր 99 թարիխի վէ 427 նիսմերօլը միզաքքերէ իւզերինէ իլան օլունընը։

ԵԷՆԻ ԹԱՐԹԸ ՎԷ ԷՕԼՉԻԼԷՐ

Շէհր էմանէթինտէն կէլէն իլան

Մարտ իպթիտասընտա մէզգրի իճրայէ վազը մուգարրէր օլան էվզանը ճէտիտէնին էվվէլ վէ ախէր նէշր իտիլէն ըսալէ վէ ճէտվէլլէրի էսասը մասլահաթը թայերին վէ թէպերին իտէեօր իսէ տէ, պիր գաթ տահա իյղահաթը չամիլ օլմագ վէ սայէի ինայէթվայէի հազրէթը Բատիշահիտէ, էհալինին ախզուիթաճա զիյանտէն վիդայէլերի էսպապը թէմամըյլա իսթիհստլ գըլընմագ իւզրէ էսքի օգգա վէ արչըն վէ մէգայիսը սաիրէ իլէ ալընան պիր չէյին եէնի էօլչիլէր իլէ ալընտըղը հալտէ գաչ ղուրուշ վէրիլմէք լազըմ կէլէճէկինի 10 բարատան 100 ղրշ. գատար սըրասը ալա իրայէ իտէր սուրէթտէ պու քէրրէ տէ թանդիմ իթտիրիլէն ճէտվէլը էլսինէի միւթէատտիտէ իւզրէ թապ իթտիրիլէր, լիւզումի մըգտարընընն լէֆֆիյլէ, պունլարընն մարտտան էվվէլճէ էիմմէի մահալլաթա (մահալլէ իմամըարը) վէ ճէմաաթը սահրէ մուսթարլարընա վէ միւֆէթթիշ վէ չավուշլարա իթաաը, վէ իյճապ իտէն բազար վէ մէվգիլէրէ թաալիգ օլունմասը թատիմէն տէվարիրը պէլէտիյէ միւտիրիյէթլէրինէ պիլտիրիլմիշ, վէ մարտ հուլուլինտէ մուամէլաթը ախզուիթանընն թէէմինը հիւսնի ճէրէյանը ալա պէրապէր սէքէնէի Տարիւլ Խիլաֆէթ իւլ Ալիյէնին պու եօլտա զաբարտան վիդայէլերինէ հէր թարաֆճա տրգգաթ ու իթթինա իտիլմէսի տախի թավսիյէ վէ թէէքիա օլունմուշ օլմաղլա, չիմտիտէն ուսումընն մալիսմի օլմագ իւզրէ իլան օլունուր։

Էսկի օգգա վէ արչըն վէ մէգայիսը սաիրէ իլէ ալընան քեաֆֆէի էրզագ վէ էշեանընն եէնի էօլչիլէր իլէ ալընտըղը հալտէ գաչ ղրուշ վէրիլմէք լազըմ կէլէճէյի 10 բարատան 100 ղրուշա գատար սըրասը իլէ իրտէ իտէր ճէտվէլ տիր։

Էսկի օգգա ֆիյաթը Ղրշ	Բր	Եէնի օգգա ֆիյաթը Ղրշ	Բր
	10		7-*
	15		11—
	20		15—
	25		19—
	30		23
	35		27
	40		31
	45		35
	50		38—
	55		42—
	60		46—
	65		50—
	70		54—
	75		58
	80		62
	90		70
	100		77—
	110		85—
3			93—
3	20		109
4		3	4—
4	20	3	20
5		3	35
6		4	27
7		5	18
8		6	9
9		7	
10		7	31—
11		8	22—
12		9	14
13		10	5
14		10	36
15		11	27
16		12	18—
17		13	9—
18		14	
19		14	32
20		15	23
25		19	19
30		23	14—
35		27	10—
40		31	6
45		35	2
50		38	38
60		46	29—
70		54	21
80		62	12—
90		70	4
100		77	36

Եէնի քիլէ ֆիյաթը Ղրշ	Բաբ	Էսքի քիլէ ֆիյաթը Ղրշ
27	00	10
29	28	11
32	16	12
35	5	13
37	33	14
40	20	15
43	9	16
45	37	17
48	25	18
51	14	19
54		20
67	22	25
81		30
94	23	35
108	4	40
121	24	45
135	5	50
122	6	60
189	7	70
216	8	80
243	9	90
270	10	100

Եէնի գանթար ֆիյաթը Ղրշ	Բաբ	Էսքի գանթար ֆիյաթը Ղրշ
1	30	1
3	21	2
5	12	3
7	3	4
8	24	5
10	25	6
12	15	7

(*) Իշպու (—) իշարէթ պուլուգ մանասընա օլտուղու խասսէթէն իսթար օլունուր։

14	6	8
15	37	9
17	28	10
19	19	11
21	10	12
23	00	13
24	31	14
26	22	15
28	13	16
30	4	17
31	35	18
33	25	19
35	16	20
44	11	25
53	5	30
61	29	35
70	33	40
79	27	45
88	22	50
106	10	60
123	38	70
141	27	80
159	15	90
177	4	100
265	26	150
354	8	200
442	30	250

(Էսկի չարշը արշընը վէ էնտաղէ վէ էսկի չէքի իլէ եէնի արշըն վէ չէքի պէրինտէ օլան ֆիյաթճա ֆարգ հագդընտա թանդիմ զըլընան ճէտվէլլէրի տախի ճումաա կիւնքի նիւսխէմիզտէ նէշր իտէճէյիզ։) Թ. Է.

Թէլէկրաֆ վէ Բոսֆոր նէզարէթի թարաֆընտան մաթպասմըզա վիւրուտ իտէն իլանը բէսմի տիր։

Բազարճը վէ իհթիման թաղիգլերի իլէ Սոֆիյա գատար միճէտտէտէն պիր բոսֆոր իհտտա օլունարագ, չիմտիրիք հաֆթատա 6 տէֆա կիտիպ կէլէճէյի, վէ պունուն 4 սէֆէրի Պուլկարիսթան վէ մէմալիքի էճնէպիյէ միւրասէլաթընա վէ 2 սէֆէրի տախի Պուլկարիսթան վէ Սըրպիա միւրասէլաթընա մախսուս օլուպ, բազար կիւնլերի գըեամ իտէճէք բոսֆանըն Պուլկարիսթան վէ Սըրպիա վէ բէնչէնպիհ կիւնլերի Պուլկարիսթան վէ մէմալիքի էճնէպիյէ վէ ճումա իրթէսի կիւնլերի քէզա Պուլկարիսթան վէ մէմալիքը էճնէպիյէ միւրասէլաթընա մախսուս օլուպ, բազար կիւնլերի գըեամ իտէճէք բոսֆանըն Պուլկարիսթան վէ Սըրպիա վէ բազար երթէսի կիւնլերի Պուլկարիսթան վէ մէմալիքի էճնէպիյէ վէ ստալը քէզա վէ չարշենպիհ կիւնլերի Պուլկարիսթան վէ մէմալիքի էճնէպիյէ վէ ճումա իրթէսի կիւնլերի քէզա Պուլկարիսթան վէ մէմալիքը էճնէպիյէ միւրասէլաթընա մախսուս օլուպ, բազար կիւնլերի գըեամ իտէճէք բոսֆանըն Պուլկարիսթան վէ Սըրպիա վէ բազար երթէսի կիւնլերի Պուլկարիսթան վէ մէմալիքի էճնէպիյէ վէ ճումա կիւնլերի քէզա Պուլկարիսթան վէ Սըրպիայա մախսուս օլան միւրասէլաթ գալաթա բոսֆանանէսինտէ կիւնտիւլլերի ադշամա վէ Եէնի ճամի բոսֆանանէսինտէ տախի կիճէ ստաթ 3է գատար գապուլ օլունանճաղը, վէ անճագ թէհհիւտիւ մէքթաթիպին պալատէ կէօսթերիլէն սաաթտան լաագալլ պիր սաաթ էվվէլ իթա օլունմասը վէ գանղը թարիգտէն իրսալը արզու օլունուղընը միւրսիլի (մէքթուպու կէօնտերէն) թարաֆընտան զարֆըն իւզերինէ իշարէթ օլունմասը, վէ իշպու բոսֆանանէսինտէ թէրիլէն սաաթտան լաագալլ պիր սաաթ էվվէլ իթա օլունմասը վէ գանղը թարիգտէն իրսալը արզու օլունուղընը միւրսիլի (մէքթուպու կէօնտերէն) թարաֆընտան զարֆըն իւզերինէ իշարէթ օլունմասը, վէ իշպու բոսֆանանէսինտէ թէրիլէն սաաթտան լաագալլ պիր սաաթ էվվէլ իթա օլունմասը վէ գանղը թարիգտէն իրսալը արզու օլունուղընը միւրսիլի (մէքթուպու ալաճագ օլան քիմսէ) իգամէթկեահլարընա գատար կէօթիւրիլմէսինի արզու իյլէտիլէրի հալտէ մահալը իգամէթլէրինին մէզքիւր բոսֆանանէլէրէ պա վարագա պիլտիրմէլէրի իգթիզա իտէճէկի իլան օլունուր։

ԹԻՎՃԻՀԱԹ

Մանասթիր վիլայէթի տախիլինտէ Ֆիլօրինա գազասը գայմագամլըղը՝ Սէրվիչէ գայմագամը սապգ եաշար Զիւհտի էֆէնտիյէ,

Սիրօզ թիճարէթ մահքէմէսի ռիյասէթի՝ Սելանիք թիճարէթ մահքէմէսի ազալ տախիմէսինտէն Ահմէտ էֆէնտիյէ,

Թօքխանէի ամիրէ մէճլիսը հարպիյէ տաիրէսի պաշ քեատիպի Մուսթաֆա էֆէնտիյէ բիւթպէի ուլա սընիֆը սանիսի,

Մահքէմէի իսթինաֆ բէյիսի Միւրուրի էֆ. հազրէթլիէրինին մախտումու Ալի Նազիֆ պէյ բիւթպէի սանիյէ սընիֆը միւթէմայիդի,

Մէքթէպը թըզպիյէի Միւքիյէի Շահանէտէն շահատէթնամէ իլէ չըզըպ թօրգարու նէօպէթ մահալի թէպապէթի խըտմէթինէ թային գելընմըզ օլան տօպթէօր Զէքէրիա էֆէնտիյէ բիւթպէի սալիսէ թէվճիհ պույրուլմուշ տըր։

—

Թիֆլիս բոլիս միւտիրի վէքիլի Մ. Բասթէսքիյէ իւչհինճիւ բիւթպէ Մէճիտի նիշանը իհսան պույրուլմուշ տըր։

ԷՎԴԱՖ

Էվդաֆը Հիւմայուն Մահլիւլաթ տաիրէսինտէ պէհէր կիւն միւզայէտէլէրի իճրա օլունմագտա օլան աթի իւզ ղիքը մահլիւլաթըն մուալեէն օլան 4 հաֆթա միւտտէթը իլանընտան՝ իքինճի հաֆթասը օլան իշպու 1297 սէնէսի չուպաթըն 22ինճի բազար իրթէսի կիւնինտէն իթիպարէն պիր հաֆթա զարֆընտա միւզայէտէի ալէնիեէսի իճրա գելընճաղընտան, զամմա թալիպ օլանլարըն էեամը մէգքիւրէտէ Մահլիւլաթ իտարէսինէ կէլիպ գելմէթը մուխամմէնէնին էօշրունէ միւսավի թէէմին ագչէսինին թէսլիմը խագինէ իտուպ մէզատընտա պուլունմալարը լազըմ կէլէճէյի վէ մանաճճէլէնէ վէ բէյ, ագչէսինէ մահսուպէն սուրէթ վէ սէրկի գապուլ օլունմայաճաղը իքինճի տէֆա օլարագ իլան վէ իխթար գելընը։

.. 23 .. 8000, (1) Սուլթան Սելիմ խան վագֆընտան Զագմագճըլարտա Տայէ խաթուն մահալլէսինտէ Սինպիլլիլ խան տէրուինտէ ալթ գաթտա թէրպիէն 70 ղըրա արսատա մէպնի միւնհէտիմ պիր պապ օտա։

.. 17 վէ 37 վէ 39 .. 3334, Հաբէմէյն կէտիքեաթընտան Զարչուի քէպիրտէ Այիսէճիլը ճատէսինտէ վէ Վարագճը սոգագլարընտա թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի չէհրի 300 ղրուշ քիրալը քեարկիր 3 պապ մաղազա վէ խաֆֆաֆ վէ այիսէճի տիւքեանլարընն 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 10 սէհիմ հիսսէսի։

.. 134 .. 5000, Ապտիլ Համիտ խան վէքիլի Նաղրը Հաճի Մուսթաֆա աղա վագֆընտան Ադ սէրայտա Ալէմ պէյ մահալլէսինտէ Ադ սէրայ ճատէսինտէ թէրպիէն 26 ղըրա արսատա մէպնի չէհրի 240 ղշ. քիրալը պիր պապ ախշապ գասսապ տիւքեանը միւքիւնիւրուպ հիսսէսի իլէ կէտիյինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 18 պուչուգ սէհիմանէն պիր սէհիմի։

.. 96 .. 250, Ապտիլ Համիտ խան վագֆընտան Գօճա Մուսթաֆա բաշատա Սուլու Մանասթը ճատէսինտէ թէրպիէն 40 ղըրա արսատա մէպնի ախշապ պիրպապ գասսապ տիւքեանը կէտիյինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 15 սէհիմ հիսսէսի։

.. 22 .. 750, Սուլթան Մահմուտ խան վագֆընտան խօրխոր գուրպինտէ Ղուրէպա Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ խօրխոր ճատէսինտէ թէրպիէն 30 ղըրա արսատա մէպնի չէհրի 30 ղշ. քիրալը մուգատտէմա պէրպէր էլեէվմ եաղըճը տիւքեանընընն նըսֆ հիսսէսի։

(1) Ճիւմլէլերին պաշարընտա իլք հիզատտա պուլունան բագդամար մահիլաթըն նիւմէրօլարընը, Զինճի հիզատաքիլէր լիրաի Օսմանի 100 ղուրուշտան օլարագ դեյմէթը մուխամմէնէլէրինի պիլտիրմէքտէ տիրլէր։

.. 37 .. 7497, Էյուպ Լենսարի վագֆընտան Թահթա գալէտե Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ թէրպիէն 20 զրա արսատա մէպնի չէհրի 160 ղր. քիրալը քեարկիր պիլա հավա ալչապ պիր պապ նալպուր տիւքքեանը կէտիրինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 45 սէհիմ հիսսէսի։

.. 377 վէ 45 .. 1500, Գալէի Զէմին վագֆընտան Բիւյիւք Բազարտա Խոճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Այազմա ճատտէսինտէ վէ Պագրրճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 18 զրա արսատա մէպնի չէհրի 90 ղր. քիրալը քեարկիրիքի պապ ապաճը վէ գաղանճը տիւքքեանլարընին 8 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

.. 40 .. 500, Հարէմէն կէտիքեարընտան Զարչուի քէպիրտէ Պիթ բազարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 18 զրա արսատա մէպնի չէհրի 15 ղր. քիրալը պիր պապ քեարկիր չատրճը տիւքքեան կէտիրինին սիւլիւս հիսսէսի։

.. 57 .. 500, Սուլթան Մէհմէտ խան վէ Հարէմէն կէտիքեարը Շահզատէ պաշը գուրպինտէ Ֆէվզիյէ մահալլէսինտէ Ուսթուրաճըլար սօգաղընտա թէրպիէն 40 զրա արսատա մէպնի չէհրի 30 զրուշ քիրալը ալչապ պիր պապ ուսթուրաճը տիւքքեանը կէտիրինին 5 հիսսէ իթիպարը իլէ 1 հիսսէսի։

.. 7 .. 12500, Հիտայի Ազիզ Մահմուտ էֆ. վագֆընտան Պուլկուրլու գարիյէսինտէ Մէլէքսիմա սօգաղընտա թէրպիէն 240 զրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 300 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 286 .. 500, Զարպխանէ քեարթիպի էչհաճ Լօմէր էֆ. վագֆընտան Սամաթիատա Հաճճէ Գատրն մահալլէսինտէ չէհրի 10 ղր. քիրալը 1 պապ միւսքիրաթ մաղազա արսասը միւլքինին նըսֆի հիսսէսի։

.. 7 .. 6000, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Օղլան աղա մահալլէսինտէ Թուլումպա սօգաղընտա թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիրըմա վէ 1 զրատար աչբէյզը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 1 վէ 3 .. 7500,—պէտէլը միւզայէտ 6000, Աքսասֆիան քէպիր քեարթիպի էչհաճ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Սիթավրոզ գարիյէսինտէ բազար գայրը իսքէլէսի սօգաղընտա թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 200 զրա պաղչէնի վէ 1 սամանլըզը միւշթէմիլ 2 պապ ալսը մահալլինին բուպ հիսսէսի։

.. 28 .. 500, Էսմա Սուլթան գարու չուգատարը Մէհմէտ Սաիտ էֆ. վագֆընտան Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Նարը գարու ճատտէսինտէ չէհրի 7 ղր. քիրալը հէվվաճը տիւքքեանը իլէ սըզը գասապը տիւքքեանը պէյնինտէ քեահին պիր պապ սեպզէվաթճը տիւքքեանը միւքիւնիւն պիթիւնիւ։

.. 12 .. 1500, Նէֆսը Հարէմէն վագֆընտան Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Իքինճի Ցէրէ սօգաղընտա թէրպիէն 40 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասը։

.. 16 .. 2500, Թէրճէման Եօնուս պէյ վագֆընտան վէ Ցըօկման գուրպինտէ Թէրճէման Եօնուզ մահալլէսինտէ Մուխթար Իպիշ աղա սօգաղընտա թէրպիէն 50 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 40 զրա աչբէյզը միւշթէմիլ չէհրի 30 ղր. քիրալը ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 12 .. 3500, Ապտուլլահ պէյ վագֆընտան Ուզուն Զարչը գուրպինտէ Իպրահիմ բաշա մահալլէսինտէ Նիւսուհ աղա սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի չէհրի 400 ղր. քիրալը միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ մաղազաներն նըսֆի հիսսէսի։

.. 4 .. 2000, Հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Շեհր Էմինի գուրպինտէ Էրէբլի մահալլէսինտէ Գոյունճու սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիրըմա վէ 70 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 3 .. 4000, Ճէտիտ Ալի բաշա վագֆընտան Էյրի գաբու գուրպինտէ Ֆէյզիի Զէկէպ մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 12 .. 4000, Հասան Բիղա բաշա վագֆընտան Պէյօղլունտա Շեյխ Իլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 12 .. 4000, Հասան Բիղա բաշա վագֆընտան Պէյօղլունտա Շեյխ Իլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 23 .. 3750, Սուլթան Սիւլեյման խան վագֆընտան Թօբխանէտէ Զուգուր—Ճումա մահալլէսինտէ ճամիի չէրիֆ սօգաղընտա թէրպիէն 50 զրա արսատա մէպնի պիր օտա վէ պիր սուֆա վէ 60 ղրշ. քիրալը ալչապ պիր պապ մէնզիլին 3 բուպ հիսսէսի, տիկէր բուպ հիսսէտարը հիսսէսինին հիսսէսի մահլիւլէ իլէ պէրապէր ֆիւրուխթ իտէէրի։

.. 18 .. 700, Էպհեմ Ահմէտ էֆ. վագֆընտան Գասըմ բաշատա Էպհեմ Ահմէտէֆ. մահալլէսինտէ Էպհեմ սօգաղընտա պիր պարագալը միւշթէմիլ թէրպիէն վէ թախմինէն 85 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասը։

.. 7 վէ 9 .. 24000, Շեհիտ Ալի բաշա վագֆընտան Գալաթատա ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Ղամեր սօգաղընտա թէրպիէն 180 զրա արսատա մէպնի 9 օտա վէ 1 սարնըճ վէ 20 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ սէնէվի 6000 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ լօգանթա վէ ֆէվզինտէ 9 պապ օտալարըն սիւլիւս հիսսէյէրի։

.. 19 .. 500, Մէվլէվի խանէ գաբուսընտա Հաճի Էվլիյա մահալլէսինտէ Մէվլէվիխանէ գաբուսու ճատտէսինտէ թէրպիէն 100 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասը։

.. 109 .. 2333, Գալէի—Զէմին վագֆընտան Գուլգաբուտա թավշի Հասան աղա մահալլէսինտէ Բիւյիւք տէնիզ սօգաղընտա թէրպիէն 205 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասընն սիւլիւս հիսսէսի։

.. 5 .. 14000, Ճէննէթմէքեան Սուլթան Ապտիւլհամիտ խան վագֆընտան Պաղչէ գաբուսընտա չէլեմ Մէհմէտ Բէյլանի մահալլէսինտէ Պաղչէ գաբուսու ճատտէսինտէ թէրպիէն 50 զրա արսատա մէպնի սէնէվի 8000 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր պապ չէքէրճի տիւքքեանընին 15 հիսսէ իթիպարը իլէ 3 հիսսէսի։

.. 5 .. 14582, Ալա Սօֆիտի Բէպիր վագֆընտան Գալաթատա ճամիի Բէպիր մահալլէսինտէ Բէրկամաթ սօգաղընտա թէրպիէն վէ թախմինէն 150 զրա արսատա մէպնի 9 օտա վէ 1 գույու վէ 300 ղրշ. քիրալը քեարկիր պիր վէ վերարնտա ախչապ օտալարըն 120 սէհիմ իթիպարը իլա 46 պուչուգ սէհիմիլէ միւլքինին 11 ազչէ պիր բուլ հիսսէսի։

.. 1 վէ 3 վէ 5 .. 1392, բէիս իլ քիմապ Ապուպէքիր էֆէնտի վագֆընտան Գալաթատա ճամիի ճէտիտ մահալլէսինտէ Զընտան սօգաղընտա թէրպիէն 66 զրա արսատա մէպնի ֆէվգինտէ պիր օտալը միւշթէմիլ չէհրի 180 ղրշ. քիրալը 2 պապ պալըգճը վէ պիր պապ թէնեքէճի տիւքքեանլարընը 18 հիսսէ իթիպարբյա պիր հիսսէսի։

.. 1 .. 500, Ցէֆթէրտար Ապտուս Սելամէֆէնտի վագֆընտան Թավուգ բազարընտա Թավուգ բազարը ճատտէսինտէ չէհրի 5 ղուրուշ քիրալը ալչապ պիր պապ պագգալ տիւքքեանը միւքիւնին նըսֆի հիսսէսի։

.. 48 .. 6667, Բէօբրիւլի Մէհմէտ բաշա վագֆընտան Ցիվան եօլունտա Մօլլա Ալի իլ Նիւսսարի մահալլէսինտէ Վէկիր խանը տէրուինտէ իչ գաթատա թահթանի թէրպիէն 80 զրա արսա վէ պիր քէօմիւրլիյի միւշթէմիլ քեարկիր պիրպիրի իչինտէ պիր պապ օտանընն սիւլան հիսսէսի։

.. 101 .. 7500, Գաչըգճը էլհաճ Մուսթաֆա էֆէնտի վագֆընտան Եէտի գուլէ տախիլինտէ Միրախոր մահալլէսինտէ Հաճի Մանօլ սօգաղընտա թէրպիէն 75 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 100 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ չէհրի 60 ղրշ. քիրալը ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 42 .. 250, Մէրհում Ումուճա Հիւսէյին բաշա վագֆընտան Զարչէնպիհ գուրպինտէ Պէյճիյէզ մահալլէսինտէ Մէհէմմէտ աղա ճատտէսինտէ թէրպիէն 70 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասընն նըսֆի հիսսէսի։

.. 6 .. 1750, Ահմէտ աղա վագֆընտան Զարչէնպիհ գուրպինտէ Պէյճիյէզ մահալլէսինտէ Օրթա սօգաղընտա թէրպիէն 55 զրա արսատա մէպնի ալիր օտա վէ պիր սուֆա վէ պիր գույու վէ 50 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզինին նըսֆի հիսսէսի։

.. 134 .. 500, Պեվվապի Ալի պէյ վագֆընտան վէֆֆատէ Մօլլա Խիսրեվ մահալլէսինտէ Գոլաճը. լար ճատտէսինտէ թէրպիէն 30 զրա արսատա մէպնի չէհրի 14 ղրշ. քիրալը ալչապ պիր պապ տուխանի տիւքքեանը միւքիւնին պիւթիւնիւ։

.. 1 .. 667, Լիյճաճ Հասան Ա. ղաղատէ վագֆընտան Զարչէնպիհտէ Պէյճիյէզ մահալլէսինտէ Ճամի գուլէ տախիլինտէ Ղարաբաղ սօգաղընտա թէրպիէն 30 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 40 զրա աչբէյզը միւշթէմիլ չէհրի 30 ղրշ. քիրալը ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 12 .. 3500, Ապտուլլահ պէյ վագֆընտան Ուզուն Զարչը գուրպինտէ Իպրահիմ բաշա մահալլէսինտէ Նիւսուհ աղա սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի չէհրի 400 ղրշ. քիրալը միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ մաղազաներն նըսֆի հիսսէսի։

.. 4 .. 2000, Հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Շեհր Էմինի գուրպինտէ Էրէբլի մահալլէսինտէ Գոյունճու սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիրըմա վէ 70 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 3 .. 4000, Ճէտիտ Ալի բաշա վագֆընտան Էյրի գաբու գուրպինտէ Ֆէյզիի Զէկէպ մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 12 .. 4000, Հասան Բիղա բաշա վագֆընտան Պէյօղլունտա Շեյխ Իլ Հարէմ Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 37 .. 7497, Էյուպ Լենսարի վագֆընտան Թահթա գալէտե Բիւսթէմ բաշա մահալլէսինտէ Ուզուն չարշը ճատտէսինտէ թէրպիէն 20 զրա արսատա մէպնի չէհրի 160 ղր. քիրալը քեարկիր պիլա հավա ալչապ պիր պապ նալպուր տիւքքեանը կէտիրինին 120 սէհիմ իթիպարը իլէ 45 սէհիմ հիսսէսի։

.. 377 վէ 45 .. 1500, Գալէի Զէմին վագֆընտան Բիւյիւք Բազարտա Խոճա Խայրէտտին մահալլէսինտէ Այազմա ճատտէսինտէ վէ Պագրրճըլար ճատտէսինտէ թէրպիէն 18 զրա արսատա մէպնի չէհրի 90 ղր. քիրալը քեարկիրիքի պապ ապաճը վէ գաղանճը տիւքքեանլարընին 8 հիսսէ իթիպարը իլէ պիր հիսսէսի։

.. 40 .. 500, Հարէմէն կէտիքեարընտան Զարչուի քէպիրտէ Պիթ բազարը ճատտէսինտէ թէրպիէն 18 զրա արսատա մէպնի չէհրի 15 ղր. քիրալը պիր պապ քեարկիր չատրճը տիւքքեան կէտիրինին սիւլիւս հիսսէսի։

.. 57 .. 500, Սուլթան Մէհմէտ խան վէ Հարէմէն կէտիքեարը Շահզատէ պաշը գուրպինտէ Ֆէվզիյէ մահալլէսինտէ Ուսթուրաճըլար սօգաղընտա թէրպիէն 40 զրա արսատա մէպնի չէհրի 30 զրուշ քիրալը ալչապ պիր պապ ուսթուրաճը տիւքքեանը կէտիրինին 5 հիսսէ իթիպարը իլէ 1 հիսսէսի։

.. 7 .. 12500, Հիտայի Ազիզ Մահմուտ էֆ. վագֆընտան Պուլկուրլու գարիյէսինտէ Մէլէքսիմա սօգաղընտա թէրպիէն 240 զրա արսատա մէպնի 8 օտա վէ 2 սուֆա վէ 1 գույու վէ 300 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 286 .. 500, Զարպխանէ քեարթիպի էչհաճ Լօմէր էֆ. վագֆընտան Սամաթիատա Հաճճէ Գատրն մահալլէսինտէ չէհրի 10 ղր. քիրալը 1 պապ միւսքիրաթ մաղազա արսասը միւլքինին նըսֆի հիսսէսի։

.. 7 .. 6000, Սուլթան Պայազիտ գուրպինտէ Օղլան աղա մահալլէսինտէ Թուլումպա սօգաղընտա թէրպիէն 80 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիրըմա վէ 1 զրատար աչբէյզը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 1 վէ 3 .. 7500,—պէտէլը միւզայէտ 6000, Աքսասֆիան քէպիր քեարթիպի էչհաճ Մէհմէտ էֆ. վագֆընտան Սիթավրոզ գարիյէսինտէ բազար գայրը իսքէլէսի սօգաղընտա թէրպիէն 100 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 200 զրա պաղչէնի վէ 1 սամանլըզը միւշթէմիլ 2 պապ ալսը մահալլինին բուպ հիսսէսի։

.. 28 .. 500, Էսմա Սուլթան գարու չուգատարը Մէհմէտ Սաիտ էֆ. վագֆընտան Սամաթիատա Հաճի Հիւսէյին աղա մահալլէսինտէ Նարը գարու ճատտէսինտէ չէհրի 7 ղր. քիրալը հէվվաճը տիւքքեանը իլէ սըզը գասապը տիւքքեանը պէյնինտէ քեահին պիր պապ սեպզէվաթճը տիւքքեանը միւքիւնիւն պիթիւնիւ։

.. 12 .. 1500, Նէֆսը Հարէմէն վագֆընտան Թօբխանէտէ Գարապաշ մահալլէսինտէ Իքինճի Ցէրէ սօգաղընտա թէրպիէն 40 զրա պիր գըմա մէնզիլ արսասը։

.. 16 .. 2500, Թէրճէման Եօնուս պէյ վագֆընտան վէ Ցըօկման գուրպինտէ Թէրճէման Եօնուզ մահալլէսինտէ Մուխթար Իպիշ աղա սօգաղընտա թէրպիէն 50 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ 1 գույու վէ 40 զրա աչբէյզը միւշթէմիլ չէհրի 30 ղր. քիրալը ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 12 .. 3500, Ապտուլլահ պէյ վագֆընտան Ուզուն Զարչը գուրպինտէ Իպրահիմ բաշա մահալլէսինտէ Նիւսուհ աղա սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի չէհրի 400 ղր. քիրալը միւթէհամիլ քեարկիր պիր պապ մաղազաներն նըսֆի հիսսէսի։

.. 4 .. 2000, Հաճի Իպրահիմ էֆ. վագֆընտան Շեհր Էմինի գուրպինտէ Էրէբլի մահալլէսինտէ Գոյունճու սօգաղընտա թէրպիէն 60 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիրըմա վէ 70 զրա պաղչէյի միւշթէմիլ ալչապ պիր պապ մէնզիլ։

.. 3 .. 4000, Ճէտիտ Ալի բաշա վագֆընտան Էյրի գաբու գուրպինտէ Ֆէյզիի Զէկէպ մահալլէսինտէ Թիւֆէնքճի սօգաղընտա թէրպիէն 70 զրա արսատա մէպնի 2 օտա վէ պիր սուֆայը միւշթէմիլ ալչապ մէնզիլ։

.. 12 .. 4000, Հասան Բիղա բաշա վագֆընտան Պէյօղլունտա Շեյխ Իլ Հարէմ Հիւսէյին աղա